

I Mappiya a Baheta a Nesurat ni Markos

¹ Ide a surat i Mappiya a Baheta megipu ha ni Jesu-Cristu, a Annak na Dios. ² Idi palungo, ket kona ha nesurat ni Isayas a minahagpugto. Nesurat na i inpeta na Dios ha Annak na, a “Atoy i pagpalungowan ko ha nikaw a mangibaheta megipu ha nikaw. Ket paggayakan na i totolay ha pagdemat mo. ³ Mahagayag hikuna ha amamugod. Ket iyayag na, a ‘Dandani a dumemat i Apo Cristu. Isu, maggayak kamon ha pagdemat na. Ket pappiyaan moy dan i paglakadan na.’” Iday i inpeta na Dios ha Annak na. Ket nesurat ito ni Isayas a minahagpugto, idi nikuna a palungo.

⁴ Niyaen, natongpal ito gipu ta naghén ni Juan a Mahagbinyag ha luglugar a awan ha bilabilay. Ket nakangbinyag ken nagitoldu hikuna ha totolay a hidi. Ket inpakatandi na a magpabinyag mina hidi penu mepaenta di a nagbabawi dan hidi ha liwaliwat di ken pinakawan na hidi na Dios ha liwaliwat di. ⁵ Ket makpal i inumangay a nagteman ha nikuna. Naggipu hidi ha ili a Jerusalem ken entero a probinsiya na a Judeya. Ket nagbabawi hidi, a nagoni hidi a madukas i ginimigimet di. Ket bininyagan na hidi ni Juan ha karayan Jordan.

⁶ Niyaen, i ugali ni Juan i magtennon ha tennon na napobre a hidi ken magkan ha kakanan na napobre. Ta naladi i tennon na ha buk na hayup, ken gaddang na hayup i pagsinturon na. I pagkanaan na i haksa ken habu na pitukan. ⁷ Ket ha pinagitoldu na, nakangpakatandi hikuna, a “Atoy nokkan i esa a umuunod ha nikan. Ket mas maturay hikuna ngem hikan. Ta nu ikalanak moy ha

nikuna, awanak mekari a mangadya ha sapatos na a kona mina ha tagabu na. Ta hikuna i mas maturay. ⁸ Ha nikan, dinom la i pangbinyag ko ha nikam. Ngem ha nikuna, i Espiritu na Dios i pangbinyag na,” a kayat na kagiyan a peturayan na hidi ha Espiritu na Dios.

I Pagbinyag ni Jesus

⁹ Idi awan naalay ket dinumemat ni Jesus a naggipu ha ili a Nasaret, ha probinsiya a Galileya. Ket bininyagan na hikuna ni Juan ha karayan Jordan. ¹⁰ Kaawas ni Jesus ha dinom, ket naenta na i langit a linumukat ken i Espiritu na Dios a inumugsad ha nikuna a kona ha kalapati. ¹¹ Ket atoy i esa a timek a naggipu ha langit, “Hikaw i annak ko a ayayatan ko. Matalakak unay ha nikaw,” kon na Dios.

Solisugan ni Satanas ni Jesus

¹² Ket sigud a inturong na Espiritu na Dios ni Jesus ha luglugar a awan ha tolay na. ¹³ Ket naghén hikuna hito ha uppat a pulo a pamalak. Ket ha ide a tiyempo, sinulsolisog ni Satanas. Ket atoy bila hay i maingal a hidi a hayup. Ngem atoy bila i anghel a hidi a nagagum ha ni Jesus.

Irugi ni Jesus i Tarabaho na ha Probinsiya a Galileya

¹⁴ Idi nebalud ni Juan a Mahagbinyag, inumangay ni Jesus ha probinsiya a Galileya. Ket intotoldu na i Mappiya a Baheta a naggipu ha Dios. ¹⁵ Ket inbabaheta na, a “Dinumemat dan i oras a paghari na Dios. Magbabawi kamon ha ngamin a liwaliwat moy, ket manahod kam ha ide a Mappiya a Baheta,” kon na.

Ayagan ni Jesus i Uppat a Tolduwan na a hidi

¹⁶ Niyaen, idi naglakalakad ni Jesus ha baybay na Galileya, naenta na i duwa a patakka a mahagpadut, a ni Simon ken ni Andres. Ket nangisawat hidi ha sigay di. ¹⁷ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Umuseg kam ha nikan

a magbalin a tolduwan ko. Ket awan kam mahagalap ha padut nu awan a mahagitoldu kam ha totolay, penu masakop ko hidi ha paghariyan na Dios,” kon na. ¹⁸ Ket sigud a inwarak di i sigay di ket inumuseg hidi ha nikuna.

¹⁹ Ket namaybay di Jesus ha ballik pala, ket naenta na di Santiyago ken Juan a patakka, a annak hidi ni Sebedeyo. Ket nagetnod hidi ha abang di a naggayak ha sigay di. ²⁰ Ket dagus a inayagan na bila hidi. Sa di, inwarak i hama di ken natangdanan a hidi a agagum dima di ha abang, ket inumuseg hidi ha ni Jesus.

I Lallaki a Naawag

²¹ Dinumitang hidi ha ili a Kapernaum. Idi Sabado a pamalak a panganeg, nagitoldu ni Jesus ha kapilya na Judyo a hidi. ²² Ket nalaktat hidi a nagteman, gipu ta manakabalin i pagitoldu na, ket bakkan a kona ha maestro a hidi na Linteg.

²³ Idi nagitoldu pala ni Jesus, sinumadap ha kapilya i esa a lakay a naawag na dimonyo. ²⁴ Inrangsit na, “Hikaw! Jesus a taga Nasaret! Katandi ko dan a hikaw i esa a pinaangay na Dios! Awan ka ha pakibiyang ha nikami! Awan mo dadailan i gimigimetan mi,” kon na.

²⁵ Ngem inbon ni Jesus ha ide a dimonyo, “Awan kas magkagi! Lumapos ka dan. Ket itirak mo i baggi na!” ²⁶ Sa, pinayagyag na dimonyo i baggi na lakay, ket inrangsit na ha mapigsa. Sa hikuna, linumapos ha baggi na lakay heya. ²⁷ Ket nalaktat unay i Judyo a hidi, ket nagsinalodsod hidi ha, “Anya wade? Ta sabali i pagitoldu ni Jesus! Ket makaturay hikuna a magbon ha didimonyo. Ket magtungpal hidi ha nikuna,” kon di. ²⁸ Ket sigida a newaras i baheta megipu ha ni Jesus ha ngamin a Galileya.

Pahusayan ni Jesus i Makpal a Tolay

²⁹ Idi linumapos di Jesus ha kapilya, dinumiretso hidi ha bilay di Simon a patakka, a kaagum di bila ni Santiyago ken ni Juan. ³⁰ Niyaen, nagsaket i manugang ni Simon, ta nagladu. Ket inpeta di ha ni Jesus. ³¹ Ket inumangay ni Jesus a kinabitan na, ket dinaggapan na a inumikat. Ket hinumusay i ladu na. Ket sinerbiyan na hidi.

³²⁻³³ Idi kinumaltob dan i senggut, ket nagpipisan i umili a hidi ha saguppang na bilay a naghengan di Jesus. Ket intugan di ha nikuna i ngamin a nasaksaket onu naawag na didimonyo. ³⁴ Ket pinahusay ni Jesus i nagsaket a hidi, ket pinalakad na i makpal a dimonyo. Ket awan na pinalobusan i didimonyo a magkagi, ta katandi di a hikuna i Annak na Dios.

³⁵ Idi kaugman na, ket awan pala mademlag, inumikat ni Jesus, ket inumangay ha lugar a awan ha tolay, a nagkararag. ³⁶ Ngem linumapos bila ni Simon ken agagum na a mageriyok ha nikuna. ³⁷ Idi naeriyokan di, kinagi di, “Maestro, eriyokan na ka na ngamin a kakaili mi aye.” ³⁸ Ngem kinagi ni Jesus, “Entamon agay. Tumulos kitam mina ha sabasabali a ili. Ta masapul a magitolduwak ha dendo a lugar. Ide i nangangayan ko ha ihe,” kon na.

³⁹ Isu, linumakad di Jesus ha ngamin a Galileya. Ket nagitoldu hikuna ha kapikapilya na Judyo a hidi ken pinalakad na i madukas a hidi a espiritu.

Pahusayan ni Jesus i Esa a Magkattal

⁴⁰ Niyaen, atoy i esa a lakay a magkattal a inumangay ha ni Jesus. Ket nagparentumeng a nagpakagbi ha nikuna. “Apo, nu kayat mo, mapahusay mo i baggi ko!” kon na.

⁴¹ Ket kinagbiyan ni Jesus a intupo na i kamat na, ket inpeta na, “Kayat ko,” kon na. “Humusay ka dan!” kon ni Jesus. ⁴² Ket bigu la, naadya i kattal na. Ket nahusay i baggi na. ⁴³ Ket pinaglakad hikuna ni Jesus a binon na a

perpermi. ⁴⁴ Kinagi na, “Awan kas magkagi ha maski nu heya. Imbes na, magdiretso ka ha padi, penu bilangan na ka. Ket iyatad mo ha nikuna i pangiwagah mo, penu matongpal i bon ni Moyses. Ket nu kona ihay i gimetan mo, mapanahod mo hidi a pinahusay na ka na Dios,” kon ni Jesus.

⁴⁵ Ngem idi nakalakad i lakay, inbahebaheta na megipu ha nagimet ha baggi na. Ket newaras paman ide a baheta. Ket ide i gipu na a nasalenan ni Jesus, a awan nakasaddap ha maski nu anya a ili. Naghen dalla hikuna ha lapos na il-ili. Ket kanayon a dumulug ha nikuna i makpal a tolay.

2

Pahusayan ni Jesus i esa a Napilay

¹ Idi kobosan na kappal a pamalak, ket nagsoli ni Jesus ha ili a Kapernaum. Ket nabaheta na tolay a hidi a nagsoli dan hikuna. ²⁻³ Ket dinumulog i makpal hanggan awan hidi ha lugar, maski ha lebut na ridaw. Idi nagitoldu pala ni Jesus, ket dinumemat i uppata a lallaki a nangisew ha esa a napilay. ⁴ Ngem gipu ha kakpal na tolay, awan di neyabot ha ni Jesus iday a napilay. Isu, inabotan di i atap ha batug ni Jesus, sa di, intostos i dayon a nagabbagan na pilay. ⁵ Idi nakatandiyan ni Jesus a dakkal i panahod di, a nagkona hito, inpeta na ha pilay, “Ilay ko, napakawan dan i liwaliwat mo.”

⁶ Niyaen, atoy bila hay i kappal a maestro na Linteg. Ket idi nateman di ito, kinagi di ha nakam di, ⁷ “Apay! Heya i lallaki aye a agindidios? Heya i makapakawan ha liwat na tolay, nu awan la i Dios! Ta awan ha sabali,” kon di.

⁸ Ngem nakatandiyan ni Jesus i nakam di, ket kinagi na, “Apay a kona hay i nakam moy? ⁹⁻¹⁰ Makatandiyan moy mina i pagturay na Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Isu, niyaen, entan moy i pilay aye. Ta awan ha turay ha totolay

a makepeta ha, ‘Mapakawan dan i liwaliwat mo!’ Ket awan ha tolay a makepeta ha, ‘Umikat ka! Makalakad ka dan!’ Tamos. Ngem ha nikan, makapaenta ak ha nikam a atoyak ha turay a mangpakawan ha liwat na tolay,” kon ni Jesus. ¹¹ Ket inpeta na ha iday a pilay, “Ibon ko ha nikaw, a umikat ka, ket alapan mo i ulas mo, ket magsoli ka dan ha bilay mo,” kon ni Jesus.

¹² Ket dagus a inumikat i napilay. Ket inalap na i ulas na, ket nagsoli hikuna ha saguppang di ngamin. Ket nasbew hidi ngamin, ket indeydeyaw di i Dios. Kinagi di, “Niyaen la a naenta tam i kon na he!” kon di.

Ayagan ni Jesus ni Lebi

¹³ Nagsoli manon ni Jesus ha baybay na Galileya. Ket dinumulog ha nikuna i makpal a tolay. Ket nagitoldu hikuna ha nidi. ¹⁴ Idi tinumulos manon hikuna a maglakad, naenta na i esa a mahagpabuwis a magetnod ha pahagsingeran na. Ni Lebi i nagen na, a annak ni Alpeyo. Ket inpeta ni Jesus ha ni Lebi, “Umuseg ka ha nikan,” kon na. Ket tinumaknag ni Lebi, a inumuseg ha ni Jesus.

¹⁵ Sa, idi nakipagkan di Jesus ha bilay ni Lebi, atoy bila ha ni Jesus ken tolduwan na a hidi i makpal a mahagpabuwis, ken sabasabali a mahagsalungasing ha Linteg. Ta atoy i makpal a inumunod ha ni Jesus. ¹⁶ Ket atoy bila i kappal a Parisayo a mahagitoldu ha Linteg. Ket idi naenta di a makipagkan ni Jesus ha madukas a toloy, kinagi di ha tolduwan ni Jesus, “Apay a makipagkan hikuna ha mahagpabuwis ken madukas a hidi?” kon di.

¹⁷ Ngem nateman ito ni Jesus, ket hikuna i tinumabbeg. Kinagi na, “Nu mahusay i baggi na tolay, awan na masapul i doktor. I magsaket la i makasapul ha doktor. Ket hikan bi i kona ha doktor. Awanak inumangay penu pagbabawiyon ko i mappiya a hidi a awan ha liwat di, nu awan i madukas a hidi a nagliwat dan,” kon ni Jesus.

I Salodsod Megipu ha Tolay a Magpabiyon a Magkan

¹⁸ Idi esa a pamalak, nagpabiyon a magkan i totolduwan ni Juan a Mahagbinyag ken Pariseyo a hidi. Ta kayat di a magtungpal ha pagitoldu na Judyo. Ket inumangay i kappal ha ni Jesus, ket sinalodsod di, “Apay a magpabiyon a magkan i tolduwan a hidi ni Juan a Mahagbinyag, pati hidi a tolduwan na Pariseyo a hidi. Ngem awan a kona hito ha totolduwan mo. Apay a awan kam umuseg ha pagitoldu di?” kinagi di ha ni Jesus.

¹⁹ Ket tinabbeg ni Jesus, “Oni, ket kona ha ide i pangaregan ko ha nikam, a nu atoy i pagbodaan, ken atoy i nobyo ken agagum na, anya wade, magkan hidi, onu awan? Siyempre agay! Makipagragsak hidi ken magkan! Awan a mabalin a awan hidi magkan, basta atoy pala i nobyo ha henan di! ²⁰ Ngem dumemat nokkan i sabali a tiyempo, ket madakap ide a nobyo, ket mepaadiyo hikuna. Ket iday i tiyempo a pangpabiyon di a magkan, ta maladinget dan hidi,” kon ni Jesus.

²¹ Ket intulos ni Jesus i pangaregan na, penu makatandiyon di a awan a mabalin nu melaok i bigu a pagitoldu na, ken alegid a pagitoldu na Judyo. Kinagi na, “Nu atoy i mayat a magitakop ha badu a alegid, awan na meusar i bigu a hamet a pangapol na ha alegid a badu. Ta nu padasan na ito, bumallik i bigu a hamet a intakop na, ket dumakkal manon i pisad na badu. ²² Ket kona bila ha ide. Awan ha mangiyasak ha bigu a basi ha alegid a gaddang a pagsupot na. Ta mapadtak na bigu a basi iday a nesupotan na. Ket magabuyos i bigu a basi. Ket napisad dan i supot. Imbes na, mappiya malla nu meyasak i bigu a basi ha bigu bila a gaddang a pagsupot na.”

I Lentig a Megipu ha Sabado

²³ Idi esa a pamalak a maneg na Judyo, naglakalakad di Jesus ha talon. Ket atoy i tolduwan ni Jesus, a nangrugi hidi a magaphok ken magkasel ken magkan ha dawa. ²⁴ Ngem atoy bila i Pariseyo a hidi. Ket kinagi di, “Apay? Sabado dan niyaen, ket maggimet kam ha maneg ha Linteg na Judyo,” kon di. ²⁵ Ket tinabbeg ni Jesus, “Awan moy dod manakam i nabasa moy megipu ha ni Dabid ken agagum na, idi nagiyalap ken narigrigatan hidi? ²⁶ Nagimet ito idi nagturay di Abiyatar a Katangkayan a Padi. Idi nagiyalap di Dabid, sinumadap hidi ha bilay na Dios, ket inakot ni Dabid i tinapay a pangidatton na padi ha Dios. Ket nagkan hikuna ha denday, ket ingiwat na bila ha agagum na. Maski nu papadi la i mabalin a magkan ha tinapay a kona hay,” kon ni Jesus.

²⁷ Sa na, kinagi ha nidi, “Bakkan a pinarsuwa na Dios i tolay penu mapilit hidi, gipu ha Pamalak a Maneg, nu awan a ginimet na ide a Pamalak a Maneg para ha pinagemmang na totolay. ²⁸ Niyaen, ha nikan, anya dod i turay ko? Ipeta ko ha nikam a makaturay i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ket mepeta ko i gimetan na tolay ha Pamalak a Maneg,” kon ni Jesus.

3

Magpahusay ni Jesus ha Esa a Sabado

¹ Idi sabali pala a Sabado, sinumadap ni Jesus ha esa a kapilya na Judyo. Ket atoy bila hay i esa a lakay a napilay ha kamat na. ² Ket atoy bila i kappal a nagsiim ha ni Jesus nu baka atoy i pahusayan na, maski nu Sabado a maneg a pamalak. Ta kayat di a paliwatan hikuna. ³ Niyaen, kinagi ni Jesus ha iday a napilay, “Abeng, tumaknag ka bi ket umangay ha saguppang aye.” ⁴ Sa na, kinagi ha dagenday a tolay, “Anya wade i nakam moy megipu ha Pamalak a Maneg? Anya i bagbagay a ipalobus na Linteg

a gimetan tam? Mepalobus na i mappiya onu madukas? Magsalakan kitam mina ha totolay, onu kabengan tam mina hidi, maski nu matay?” kon ni Jesus. Ngem awan ha tinumabbeg ha nikuna.

⁵ Ket naingal ni Jesus a nangaamata ha nidi. Ket nagsaket i nakam na, ta naigat unay i nakam di. Kinagi na ha iday a napilay, “Iyuyad mo bi i kamat mo,” kon na. Ket idi inyuyad na i kamat na, hinumusay hikuna. ⁶ Ket linumapos ha kapilya idagenday a Pariseyo. Ket nakipaguhon hidi ha kappal a sakop ni Hari Herod, nu panyan di patayan ni Jesus.

I Kakpalan a Tolay ha Baybay

⁷⁻⁸ Linumakad di Jesus ken tolduwan na, ket inuman-gay hidi ha baybay. Inumunod bila i kakpalan a tol原因. Naggipu hidi ha probinsiya a Galileya, ken Judeya, ken ili a Jerusalem, ken probinsiya a Idumeya, ken lugar ha dibelew na karayan Jordan, ken luglugar a Tiro ken Sidon. Ta nabaheta di i ginimet na. Isu, tinumagubet hidi ha ni Jesus. ⁹ Ket inpeta na ha tolduwan na a hidi, a igayak di mina i esa a abang a pagetnodan na. Ta makpal unay i totolay ha hay, ket baka masalditan di hikuna. ¹⁰ Ta pinahusay dan ni Jesus i makpal a tol原因. Ket gipu ta kona hito, pumipilit a bumikan ha nikuna i ngamin a kessaket, penu makamhit di hikuna. ¹¹ Ket ha maski nu heya a naawag na dimonyo, idi netan di ni Jesus, hinumakab hidi ha saguppang na, ket indulaw di, a “Hikaw i Annak na Dios!” kon di. ¹² Ngem napigsa i pinagibon ni Jesus ha nidi a awan di mina ibaheta megipu ha nikuna.

Piliyan ni Jesus i Esa a Pulo ket Duwa a Apostol Na

¹³ Tinumagdak ni Jesus ha amugod, ket inayagan na i kappal a tolduwan na. Ket inumangay hidi ha nikuna. ¹⁴ Ket pinili na i esa pulo ket duwa a pinanagenan na

ha “Apostol.” I panggep na ha dagende a apostol, a maghen hidi ha nikuna, a paangayan na hidi nokkan a magibaheta ha Mappiya a Baheta. ¹⁵ Ket inatdinan na hidi ha pinnakabalin di a magpalakad ha madukas a espiritu.

¹⁶ I nagen na apostol a hidi ni Simon, a insangay na ha “Pedro.” ¹⁷ Ken di Santiyago ken Juan, a annak ni Sebedeyo. (Ket insangay na hidi ha “Boanerges”. Ket kayat na kagiyon, “Annak na Kaddur” onu, “Tolay a Sigisigida.”) ¹⁸ Ken ni Andres, ken ni Pelipe ken ni Bartolome, ni Mateo ken ni Tomas, ken ni Santiyago a annak ni Alpeyo, ken ni Tadeo, ken ni Simon a matured, ¹⁹ ken ni Judas Iskaryote a nangliput ha ni Jesus.

I Tahod a Naggipuwan na Pinnakabalin ni Jesus

²⁰ Niyaen, nagsoli di Jesus ha bilay di. Ket dinumulog manon i makpal a tolay. Ket makpal unay hidi hanggan awan ha oras di Jesus a magkan, gipu ta matappag hidi. ²¹ Ket idi nabaheta na ito na kabagiyon na, inumangay hidi penu alapan di hikuna. Ta atoy bi i kappal a nagkagi a, “Magmaoyung dan hikuna.” ²² Ket atoy i kappal a maestro na Linteg a naggipu ha Jerusalem. Ket kinagi di, “Pinagawag dan hikuna ni Satanas. Ket mapalakad na i dimonyo a hidi, gipu ta ni Satanas i nangatad ha hikuna. Ta ni Satanas i happo na ngamin a dimonyo,” kon na maestro a hidi.

²³ Isu, inayagan ni Jesus idagenday a tolay, ket inpeta na ha nidi ide a pangarig na. “Mabalin wade a palakadan ni Satanas i baggi na?” kon na. ²⁴ Ket intulos na, “Nu atoy i esa a bayan, ket makasina i kakaili na, a magnginayaw hidi, awan a mabalin a tumulos iday a bayan, ta nadadail dan. ²⁵ Ket kona bila hito ha maski nu anya a pamilya. Nu maglinaban i kamkameng na pamilya, nadadail iday a pamilya. ²⁶ Isu, nu nasinasina i paghariyan ni Satanas, ket

maglinaban i totolay na, awan hidi makatulos, ket nobos i paghariyan na.

²⁷ “Ket niyaen, ipeta ko ha nikam,” kon ni Jesus, “Naabak ko dan ni Satanas. Ket ide i gipu na a mapalakad ko i dimonyo a hidi. Ta awan ha makasaddap ha bilay na napigsa ken magagew ha kukuwa na, nu awan a palungo a abakan na iday a napigsa. Sa hikuna, nawayawaya a magagew ha kukuwa na.

²⁸ “Ket niyaen, sigurado ide a ipeta ko ha nikam. Mabalín a mapakawan i ngamin a liwat na totolay, ken ngamin a madukas a kakkagi di a paglimad di ha maski nu heya. ²⁹ Ngem awan a mabalín a mapakawan i maglimad ha Espiritu ha Dios. Ta magnanayon a kelliwat iday a tolay, nu kona hay i kagi na megipu ha Espiritu na Dios.” ³⁰ Inpeta ni Jesus ito, gipu ta atoy i kappal a nagkagi, a “Bakkan a Espiritu na Dios i naggipuan na pinnakabalin ni Jesus, nu awan a ni Satanas,” kon di.

I Hena ken Wawadi ni Jesus

³¹ Dinumemat i hena ken wawaddi a hidi ni Jesus. Ket naguray hidi ha lapos na bilay, ket pinaayag di hikuna. ³² Ket atoy bila i makpal a nakaetnod ha lebut na. Ket kinagi di ha nikuna, “Atoy ha lapos i hena mo ken wadi mo a hidi. Ket paayagan di ka.” ³³ Ngem kinagi ni Jesus, “Oni, tahod. Ipeta moy a hidi i kabagiyan ko. Ngem ipeta ko ha nikam a atoy bila ha he i hena ken wawaddi ko.” ³⁴ Ket nangaamata hikuna ha nidi a nakaetnod ha lebut na. Ket kinagi na, “Entan moy ihe! Ta idagende i hena ken wawaddi ko. ³⁵ Ta maski nu heya a maggimet ha pagayatan na Dios, hidi i wawaddi ko ken hena ko,” kon ni Jesus.

4

I Pangaregan ni Jesus megipu ha Kagi na Dios

¹ Idi esa manon a pamalak, ket nagitoldu ni Jesus ha baybay na Galileya. Ket gipu ta makpal unay i tolai a dinumulog ha nikuna, inumangay hikuna a nagetnod ha esa a abang. Naghen ide a abang ha diget. Ket naghen i dinumulog a hidi ha baybay. ² Ket pangarig i inusar ni Jesus a magitoldu megipu ha makpal a bagay. Ket kinagi na ha nidi, a

³ “Temanan moy bi! Ta atoy i esa a mannalon. Ket inumangay hikuna ha sikaw na a magmula. ⁴ Idi nagmula hikuna, netakneg i kappal a bin-i ha dilan. Ket tinumagmak i manok a hidi a kinan di idenday a bin-i. ⁵ Atoy bila i kappal a bin-i a netakneg ha kabituan a ballik la i lutak na. Ket gipu ta madibbew iday a lutak na, nasigida a nagtubo idagenday a bin-i. ⁶ Ngem idi nakahangkat i senggit, nalannas hidi ken napohpoh, ta awan hidi unay nakapagramot. ⁷ Ket atoy bila i kappal a bin-i a netakneg ha kasesetan. Ket dinumakkal ken nagsalen i seset heya ha nagtubo a hidi. Isu, awan nakapagdawa idagenday a mula. ⁸ Ngem atoy i kappal a bin-i a netakneg ha mappiya a lutak, ket nagtubo, ken dinumakkal ken nagdawa hidi. Ket ha kappal, nagdawa hidi ha tagtatallu a pulu. Ket ha kappal, nagdawa hidi ha tagannam a pulu. Ket ha kappal, nagdawa hidi ha tagesa a gasut a bukal ha kada esa a bin-i a nemula.” ⁹ Ket inkabos ni Jesus i pangarig na a kinagi na, “Ha maski nu heya a makateman ha kakkagi ko, nanakaman na mina ito,” kon na.

I Panggep ni Jesus ha Pangarig a hidi

¹⁰ Niyaen, idi nagisesa ni Jesus, binumikan i kappal a nagteman, pati i esapulo ket duwa a tolduwan na. Ket nagsalodsod hidi megipu ha dagenday a pangarig na.

¹¹ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Ipakatandi ko ha nikam ida-gende a inpamen na Dios megipu ha paghariyan na. Ngem ha sabali a tolay a madi a maguseg ha nikan, tatemanan di la i pangarig ko, ngem awan di makatandiyan. ¹² Ket gipu ta kona hito, matungpal dod i pinapugto na Dios ha ni Isayas. Ta insurat ni Isayas, ‘Maski nu makangenta hidi, awan di melasin. Ket maski nu makangteman hidi, awan di makatandiyan, amangan nu magbabawi hidi ha liwat di aye, ket pakawanan na hidi na Dios,’ kon na surat he.”

¹³ Ket intulos ni Jesus, “Awan moy makatandiyan ide a pangarigan ko? Nu awan, panya dod i pakatandi moy ha sabasabali a pangarigan ko? ¹⁴ Kona ha ide i kayat na kagiyon na pangarigan ko aye. I kakalan na bin-i i kagi na Dios. ¹⁵ Ket i kakalan na dilan a nagdissuwan na bin-i, iday i totolay a nakateman ha kagi na Dios. Ngem sigida ni Satanas a tumagmak ken mangadya ha kakkagi a nateman di.

¹⁶ “Ket ha sabali a hidi, magkalan hidi ha iday a kabituwan a lugar. Sigida hidi a magragsak a manggiwat ha kagi na Dios. ¹⁷ Ngem awan a dumisalad i kagi na Dios ha nakam di. Ket awan hidi makaattam. Ta nu dumemat i rigrigat onu pagloloko gipu ha pinagteman di, ket masigida hidi a maupay. ¹⁸ Ket atoy pala i kappal a tolay a kona ha kasesetan a lugar. Ket makateman hidi ha kagi na Dios, ¹⁹ ngem magburibur hidi megipu ha korinat ken pagragsakan di. Ket masalenan i kagi na Dios ha nakam di gipu ha ngamin a buribur di ken korsunada di, ken pinagseni di. Ket awan ha mappiya a gimetan di. ²⁰ Ngem idenday a mappiya a lutak, iday i kakalan na magteman a hidi ha kagi na Dios, ket iyasak di ha nakam di, ket mappiya i keangayan na. Ket ha kappal, maggimet hidi ha ballik a mappiya. Ket ha kappal, maggimet hidi ha makpal a mappiya. Ket atoy bila i kappal a maggimet ha

makpal unay a mappiya.”

I Pangareg megipu ha Pagsilawan

²¹ Ket intulos ni Jesus a kinagi na ha nidi, “Anya ha ugali tam? Pagangatan tam i silaw penu kalaban tam ha basket, ket penu itagmak tam ha sidung na katre? Awan agay. Ta pagangatan tam i silaw, penu metagmak ha lamesaan, penu masuluwan na i paghenan tam. ²² Niyaen, makatandiyan moy mina ide. Ta awan ha intago na Dios nu awan a panggep na a ipalapos na nokkan. Ket awan na salenan i pagkatandi na tolay nu awan penu lukatan na nokkan. ²³ Isu, magteman mina perpermi i maski nu heya a makateman ha kakkagi ko,” kon ni Jesus.

²⁴ Ket kinagi na bila, a “Nanakaman moy mina i nateman moy. Ta nu tungpalan moy i kagi na Dios, gunggunaan na kam na Dios. Ket nayonan na pala i pagkatandi moy. ²⁵ Ta maski nu heya a manggiwat ha kagi na Dios, nayonan pala na Dios i pagkatandi na. Ngem ha maski nu heya a magpabiyon ha kagi na Dios, adyan na Dios ha nikuna i ballik a nakatandiyan na.” Ito i inpeta ni Jesus ha tolduwan na a hidi.

I Pangarig megipu ha Pinagtubo na Bin-i

²⁶ Nagitoldu manon ni Jesus ha makpal a tolay. Ket kinagi na, “I paghariyan na Dios i kona ha esa a tolay a magmula ha bin-i ha talon na. ²⁷ Sa hikuna, kumilap ha kada kallap, ket umikat ha kada maledum. Ket ha bin-i a hidi, tumutubo pala hidi a dumadakkal hidi, maski nu awan na makatandiyan na tolay nu panyan na a dumakkal na mula a hidi. ²⁸ Basta i lutak malla i mangpadakkal ken mangpabunga ha denday a mula. Ha palungo, tumubo iday a mula, sa magdon, sa magbunga dan. ²⁹ Ket nu matangkenan dan idenday a dawa, aniyon na nagmula, ta

dinumemat dan i tiyempo na pinagapit na.” Ket kona bila hito ha paghariyan na Dios.

I Pangareg megipu ha Bin-i a Mustasa

³⁰ Ket kinagi ni Jesus, “Anya pala i kekalanan tam ha paghariyan na Dios? Ket anya mina i pangaregan ko ha kinadakkal na? ³¹ Ikalang ko ito ha esa a bin-i a mustasa a kaballikan a bin-i ha ngamin a mulmula. ³² Nu nemula ito, dumadakkal-dakkal hanggan dakkal unay, ket magbalin a kadakkalan ha ngamin a natnateng. Maski magtingi ha dakkal a tingi na hanggan magrabon i manok a hidi ha lendum na.” Kona hito i pangarigan ni Jesus.

³³ Ket makpal pala i pangarigan ni Jesus, idi nagitoldu hikuna ha makpal a tolay. Ket inusar na idagende a pangarigan ayun ha kabaelan di a makatandian. ³⁴ Ket awan hikuna nagitoldu nu awan a gipu ha dagende a pangarigan. Ngem idi naghén hikuna ha bukod na a totolduwan, inpakatandi na i ngamin ha nidi.

Pataranan ni Jesus i Taribunada

³⁵ Niyaen, idi apon dan ha iday a pamalak, kinagi ni Jesus ha agagum na, “Umahabes kitam dan ha dibelew,” kon na. ³⁶ Isu, linakadan di i kakkalan hay a tolay, ket linumugan hidi ha iday a abang a henan ni Jesus. Ket inumarabes hidi. Ket atoy bila i sabasabali a abang a nakikuyog. ³⁷ Ket bigu la a nagtaribunada ha mapigsa. Ket hinumoto i dadakkal a raknab a nangsabbulay ha abang di. ³⁸ Ngem kumakelap dalla ni Jesus a nagpungan ha dipos na abang. Ket linukag di hikuna, a kinagi di, “Maestro, awan mo kami pabiyanan! Umlad kitam dan!” kon di. ³⁹ Ket inumikat ni Jesus, ket binon na i paras. Ket nagkagiyan na i raknab a hidi, “Magtalna ka dan!” kon na. Ket tinumaran i paras, ket linuminnak i diget. ⁴⁰ Sa na, kinagi ni Jesus ha agum na a hidi, “Apay a manteng kam?”

Awan kam manahod ha nikan?” kon na. ⁴¹ Ket naskal dalla hidi, ket nanteng ken nagsasinalodsod hidi, “Anya wade i lallaki aye? Ta maski i paras ken raknab, bonan na hidi. Ket magtongpal hidi ha nikuna,” kon di.

5

Pahusayan ni Jesus i Lallaki a Naawag na Dimonyo

¹ Tinumulos di Jesus a naglugan ha abang hanggan ha lugar a Gadareno, ha dibelew na Galileya. ² Idi kahapog di Jesus, sinumalpak i esa a lallaki a naggipu ha alingabngab a pahaglabangan. Ket naawag dan ide a lallaki. ³ Awan hikuna maghen ha bilay na. Ta kanayon a maghen ha libalbang. Ket awan ha makakawar ha nikuna. ⁴ Naminmakpal a inkemot na totolay, ket ingakad di i kamat ken tikad na ha kawar. Ngem binagso-bagsot na i kawar heya. Ta mabinag hikuna unay, ket awan ha nakapataran ha nikuna. ⁵ Ket kanayon hikuna a nagkalles ha nagenan na a libalbang ken amugod. Ket kanayon na a talingowan i baggi na ha pogedu.

⁶ Niyaen, ha ide a lallaki, idi naenta na ni Jesus ha madiyo, nagbuyot hikuna ket nagparentumeng ha sagupang na. ⁷⁻⁸ Ket kinagi ni Jesus ha dimonyo a nagawag ha lallaki aye, “Nay, hikaw a dimonyo, lakadan mo ide a lallaki,” kon na. Ngem indulaw na dimonyo aye, “Jesus a Annak na Dios a Katurayan, anya i kayat mo ha nikan? Gipu ha kagbi na Apo Dios, awanak mo bi parigatan!” kon na dimonyo.

⁹ Ket sinalodsod ni Jesus, “Heya i nagen mo?” Ket tinabbeg na, “Ni Kakpalan i nagen ko, gipu ta makpal kami,” kon na dimonyo aye. ¹⁰ Ket nagpakagbi unay i dimonyo a hidi, a awan na hidi palakadan ha iday a lugar.

¹¹ Niyaen, atoy bila hay i kakpalan a babboy, a magsabok ha mabikan a kalebkeb. ¹² Ket inaged na dimonyo

a hidi, “Palobusan mo kami a sumadap ha dagendo a babboy.” ¹³ Isu a pinalobusan na hidi ni Jesus. Ket linumapos hidi, ket sinumadap hidi ha duwa a ribu a babboy. Ket binumuyot idagende a babboy, a binumugsok, ket ginumutap hidi ha diget. Ket inumlad hidi ngamin.

¹⁴ Idi naenta na mahagdapon ha babboy a hidi, binumuyot hidi ha ili ken taltalon, penu ibaheta di. Ket dinumemat i makpal a tolay, penu maenta di i nagimet.

¹⁵ Idi dinumemat hidi ha ni Jesus, naenta di i lallaki aye a linapusan na dimonyo a hidi. Ket inumetnod hikuna ha saguppang ni Jesus. Ket mappiya malla i nakam na. Ket natenonan hikuna. Ket gipu ha ide, naskal hidi. ¹⁶ Ket inpakatandi na nakaenta a hidi nu panya a napahusay i lallaki aye, ken nu anya i nagimet ha babboy a hidi.

¹⁷ Ket gipu ta kona hito, nagaged idagenday a tolay a umadiyo mina ni Jesus ha lugar di.

¹⁸ Niyaen, idi sinumadap di Jesus ha abang, perpermi i pinakiaged na lallaki a linakadan na dimonyo a hidi. Ket kayat na a umuseg ha ni Jesus. ¹⁹ Ngem awan a inpalobus ni Jesus. Kinagi na, “Sumoli ka ha bilay moy. Ket ipeta mo ha kabagiyon mo a hidi i mappiya a ginimet na Dios ha nikaw gipu ha kagbi na.”

²⁰ Ket linumakad dod ide a lallaki. Ket inbaheta na ha ngamin a lugar a Dekapolis i ginimet ni Jesus ha nikuna. Ket nalaktat hidi ngamin a nakabaheta.

I Annak a Minatay ken i Babbey a Nangkamhit ha ni Jesus

²¹ Naglulan manon di Jesus a sinumoli ha dibelew. Ket dinulogan na hikuna na kakpalan a tolay ha baybay.

²² Ket atoy i esa a lakay a nagen na, ni Hayro. Hikuna i mangituray ha esa a kapilya na Judyo a hidi. Idi naenta na ni Jesus, hinumakab hikuna ha saguppang na, ²³ a nagaged ha nikuna. “Dandani a matay i gumitek a annak ko,” kon

na. “Umuseg ka bi a itupu mo i kamat mo, penu humusay hikuna,” kon na lakay.

²⁴ Ket inumuseg ni Jesus. Ngem idi naglakad di Jesus, nakiuseg bila i kakpalan, ket dinumulog hidi ha palebut na.

²⁵ Niyaen, atoy bila hay i esa a babbey a magsaket. Nagdigidigi dan i babbey aye ha esa pulo ket duwa a tawen. ²⁶ Ket maski nu makpal dan i nangagas ha nikuna, awan hikuna humusay, maski nu nobos i ngamin a pag-biyag na ha doktor a hidi. Awan hinumusay i baggi na, nu awan la a kinumaro i saket na.

²⁷ Niyaen, nabaheta na megipu ha ni Jesus. Isu, nakitagubet hikuna ha dagenday a kakpalan, hanggan nakabikan hidi ha adag ni Jesus. ²⁸ Ta nagkagi hikuna ha nakam na, a “Maski nu tennon na la i makamhit ko, ket humusayak,” kon na.

²⁹ Isu, kinamhet na i kagay ni Jesus, ket dagus a tinumaran i pinagbolus na digi na. Ket nabati na a hinumusay dan i baggi na. ³⁰ Ket dagus a nabati ni Jesus i kaddat na a linumapos ha baggi na. Isu, sinoleg na i totolay ket sinalodsod na, “Heya i nangkamhit ha tennon ko?” ³¹ Ket tinabbeg na tolduwan na a hidi, “Entan mo he, Apo. Ta masaldisaldit na kitam na kakpalan aye! Ket makpal hidi a mangsabeh ha nikaw! Apay dod a kona hay i salodsod mo,” kon ni Pedro.

³² Ngem inbatabatad pala ni Jesus nu heya i nangkamhit ha nikuna.

³³ Niyaen, idi nakatandiyen na babbey i nagimet ha baggi na, inumangay hikuna, ket hinumakab ha sagup-pang ni Jesus. Ket nagyagyag i baggi na, gipu ha kanteng na. Ket inpeta na i ngamin a tahod a nagimet ha baggi na. ³⁴ Ket kinagi ni Jesus ha nikuna, “Manay, mahusay ka gipu ta manahod ka ha nikan. Niyaen, makalakad ka a sitatalna. Awan magsoli ide a saket mo,” kon ni Jesus.

³⁵ Niyaen, atoy pala hay ni Hayro, i lakay a mangituray ha kapilya. Ket idi nagkagi pala ni Jesus ha babbey aye, atoy i dinumemat a nagipu ha bilay di Hayro. Ket inpeta na ha nikuna, “Sumoli kitam mina ha bilay. Awan tam mina tappagan ni Maestro,” kon na. Ket nakatandi ni Hayro a natay dan i annak na.

³⁶ Ngem nateman bila ni Jesus, ket inpeta na ha ni Hayro, “Awan kas magburibur. Manahod ka dalla ha nikan,” kon na.

³⁷ Sa na, inpalobus ni Pedro ken ni Santiyago ken kabsat na a ni Juan a makikuyog hidi. Ket inkemot na i ngamin a sabali. ³⁸ Idi kaddemat di ha bilay di Hayro, naenta ni Jesus i pinagsanget ken pinanggoyngoy na totolay ha disalad. ³⁹ Ngem idi sinumadap ni Jesus ha disalad, inpeta na ha nidi, “Apay a magsanget kam ken magngoingoy? Awan a natay i gumitek aye. Nakakillap dalla hikuna,” kon na.

⁴⁰ Ha nagnongoyngoy a hidi, nagkayagkayag hidi ha ni Jesus. Ta sigurado hidi a natay dan i annak. Ngem ha ni Jesus, pinalapos na hidi. Sa na, inayagan i nagenak a hidi ken tolduwan na a hidi, ket sinumadap hidi ha kuwarto a henan na gumitek. ⁴¹ Ket inegkam na i kamat na annak. Ket kinagi na, “Talita kum!” (Kayat na a kagiyang, “Nening, umikat ka dan!”)

⁴² Ket dagus a inumikat hikuna ket naglakalakad. (Ta sangapulo ket duwa i tawen na.) Ket nasbew hidi ngamin.

⁴³ Ngem inbon ni Jesus a awan di ibaheta ha maski nu heya. Ket kinagi na bila, “Pakanan moy i gumitek aye,” kon na.

6

Madiyan di ni Jesus ha Nasaret

¹ Linumapos di Jesus ha iday a lugar. Ket nagsoli hidi ha ili na. ² Idi esa a Sabado, inumangay manon

hikuna a nangitoldu ha kapilya na Judyo a hidi. Ket atoy hay i makpal a tolay. Ket nalaktat hidi, idi nagteman hidi ha pagitoldu na. Ket nagsinalodsod hidi, “Hadya i nangalapan na ha kona he a sirib ken kaddat na a maggimigimet ha milagro? ³ Anya wade? Ta karpentero malla hikuna, a annak ni Maria ken kabsat di Santiyago, Jose, Judas ken Simon. Ket kaili tam bila i kakabsat na a babbey,” kon di. Ket gipu ta kona hito, awan hidi nanahod ha ni Jesus.

⁴ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Mapadeyawan i mahag-pugto ha maski nu hadya a lugar, malaksid ha ili na a mismo, ken kabagiyon na ken pamilya na.”

⁵ Ket awan a pulos ha nagimet na a milagro ha ili na aye, malaksid i pinangpahunay na ha kappal a nagsaket. Ta atoy la i kappal a nanahod ha hikuna, ket intupo na i kamat na ha nidi a pinahunay na hidi. ⁶ Ket nalaktat unay hikuna, ta awan nanahod i kaili na a hidi.

Paangyan ni Jesus i Esa a Pulo ket Duwa a Tolduwan Na

Niyaen, linakad ni Jesus i bariyo a hidi, a nagitoldu hikuna ha toloy. ⁷ Idi esa a pamalak, inayagan na i esa pulo ket duwa a tolduwan na. Ket pinalakad na hidi a tagduduwa idi neyatad na i kaddat ken turay di a pagpalakad di ha maski nu anya a kalase na espiritu. ⁸ Ket inbon na ha nidi, “Awan moy bilonan i aruwatan moy, maski nu supot, onu kanan, onu korinat. Sarukod la i ikuyog moy. ⁹ Ket magsapatos kam, ngem awan moy bilonan i kagay a pagsuletan moy.

¹⁰ “Ha maski nu hadya a pagrespitaran di ha nikam, magtulok kam ha iday a bilay hanggan lumakad kam manon. ¹¹ Ket ha maski nu hadya a awan hidi magrespitar ha nikam, a awan hidi magteman ha nikam, lumapos kam ha iday a lugar. Ket nu lumapos kam, tipladan moy hidi. Ket kona ha ide, a papagpagan moy i tikad moy ha tapok,

penu makatandiyan di a nagliwat hidi, ta madiyan di i kakkagi na Dios.” Ide i inbon ni Jesus ha agagum na.

¹² Isu, inumangay i tolduwan na a hidi. Ket nagibaheta hidi a masapul a magbabawi i toloy ha liwaliwat di.

¹³ Ket pinalakad di i makpal a dimonyo. Ket pinuhetan di ha langis i makpal a nagsaket, ket pinahusay di hidi.

I Katay ni Juan a Mahagbinyag

¹⁴ Niyaen, nabahetaan ni Hari Herod, ta nebaheta i nagen ni Jesus ha ngamin a lugar. Ket kinagi na kappal a minabiyag manon ni Juan a Mahagbinyag. Ket hikuna kan ni Jesus. Ket iday kan i gipu na a atoy ha nikuna i pinnakabalin na. ¹⁵ Ket kinagi na kappal, a nagsoli ni Eliyas a nagipu ha langit. Ta hikuna i esa a minahagpugto, idi nikuna a naalay dan. Ket atoy i kappal, ket kinagi di a ni Jesus i tahod a mahagpugto, a kona ha minahagpugto a hidi nikuna a naalay dan. ¹⁶ Ngem idi nabahetaan ni Herod i ginimigimet ni Jesus, kinagi na, “Minabiyag manon ni Juan a pinaputol ko.”

¹⁷⁻¹⁸ Kona hito i kinagi ni Herod, ta hikuna i nangpadakkap ken nangpabalud ha ni Juan a Mahagbinyag. Ket ginimet na ito idi nagkagiyan ni Juan ni Herod a, “Nagliwat ka, ta nagkabanga ka dan ha ipag mo!” Ket kinagi ni Juan ito, ta nakikabanga di Herod ken Herodiyas, i kabanga ni Pelipe. Ket ni Pelipe i wadi ni Herod. Isu, pinarusa ni Herod ni Juan, gipu ha ni Herodiyas. ¹⁹ Ta nagsaket unay i nakam ni Herodiyas ha ni Juan, ket kinayat na a mapapatay, ngem awan na kaya. ²⁰ Ta kantengan ni Hari Herod ni Juan. Ta katandi na i kinalinteg ken kinappiya na. Isu, inkemot ni Herod ni Juan ha ni Herodiyas. Ket kayat ni Herod a magteman ha ni Juan. Maski nu nariribuk i nakam na megipu ha nateman na, kayat na pala a magteman ha ni Juan.

²¹ Niyaen, dinumemat i gundaway ni Herodiyas idi nagsilebra di Herod ha pinakeenak na. Ket sinangaili ni Herod i magtuturay a hidi ha gobyerno. Inawis na i opisiyales ken sundalu a hidi ken matangkay a totolay na Galileya. ²² Niyaen, atoy bi i madiket a annak ni Herodiyas. Ket hikuna i sinumadap a nagsala ha saguppang di. Ket naayagan ni Herod ken sangaili na a hidi. Ket ide i gipu na a kinagi ni Hari Herod ha madiket aye, “Agedan mo i maski nu anya a kayat mo, ket iyatad ko ha nikaw!” ²³ Ket inkari na bila, “Iyatad ko i maski nu anya a agedan mo, maski nu kagudwa na paghariyan ko,” kon ni Hari Herod.

²⁴ Ket linumapos i madiket, ket sinalodsod na ha nena na, “Any a agedan ko?” Ket kinagi nena na, “Agedan mo i buntok ni Juan a Mahagbinyag!” ²⁵ Ket nagsigida i madiket a nagsoli ha ni Hari Herod, ket nagaged, a kinagi na, “Iyatad mo ha yenan i buntok ni Juan a Mahagbinyag, ket nedatton ha bandehado,” kon na madiket.

²⁶ Niyaen, naladingit unay ni Hari Herod. Ngem awan a mabalin a magbabawi, ta inkari na ha saguppang na ngamin a sangaili na, ket masaniki hikuna. ²⁷ Isu, binon na a dagus i esa a sundalu a umangay a mangalap ha buntok ni Juan. Inumangay dod i sundalu ha pagbaludan, ket pinutolan na ni Juan. ²⁸ Sa na, inyangay i buntok na a nedatton ha bandehado, ket ingiwat na ha madiket a nangigiwat bila ha nena na.

²⁹ Idi nabaheta na tolduwan a hidi ni Juan, inumangay hidi, ket nangalap ha bangkay na, ket inlabbang di.

Pakanan ni Jesus i Lima a Ribu a Lallaki.

³⁰ Niyaen, ha dagenday a apostol a pinaangay ni Jesus, nagsoli dan hidi. Ket inbaheta di ha nikuna i ngamin a ginimet ken intoldu di ha totolay. ³¹ Niyaen, atoy i makpal a tolay a umaangay ha di Jesus ha kada pamalak, ket atoy

bi i makpal a lumalakad ha kada pamalak. Ket gipu ta kona hito, awan ha waya di Jesus, maski nu kayat di a magkan. Isu, kinagi ni Jesus ha apostol na a hidi, “Sumina kitam a magisesa ha madiyo a lugar, penu makaemmang kam.”³² Ket nagisesa hidi a naglugan ha abang hanggan ha lugar a awan ha tolay.

³³ Ngem makpal i nakaenta ken nakatandi ha pinaglakad di. Ket nagtagidilan hidi a nagpalungo a naggipu ha ngamin a il-ili ha lebut na.

³⁴ Isu, idi kappundu ni Jesus ha baybay, naenta na i kakpalan a tolay. Ket kinagbiyan na hidi, ta kasasaad di a kona ha karkarnero a awan ha mangdapon ha nidi. Isu, nagitoldu hikuna ha nidi, ket makpal i intoldu na.

³⁵ Idi dandani a lumiksup i sengggit, binumikan i tolduwan na a hidi, ket kinagi di, “Maestro, apon dan. Ket ide a lugar a awan ha bilabilay.”³⁶ Palakadan mo bi idagende a tolay. Umangay mina hidi ha barbaryo, a gatangan di mina i kanan di.”³⁷ Ngem kinagi ni Jesus, “Hikam mina i mangiyatad ha kanan di.”

Sa di, sinalodsod, “Panyan mina? Maggastos i suweldo ha walo a bulan. Kayat mo dud a lumakad kami, a magatang ha kanan a ipakan mi ha nidi?”³⁸ Ket kinagi ni Jesus, “Atoy i hangan a tinapay moy? Entan moy bi.” Inumangay hidi a nangenta. Ket tinabbe di, “Atoy lima a tinapay ken duwa a pandang,” kon di.

³⁹⁻⁴⁰ Sa na, pinagetnod i ngamin a tolay ha karuotan. Ket pinagpisan na hidi ha sagsangagasut ken ha taglima a pulo.⁴¹ Sa, inalap ni Jesus idagenday a lima a tinapay ken duwa a pandang. Ket tinumangad hikuna ha langit a nagyaman ha Dios. Ket pinilakpilak na i tinapay, sa na, inyatad ha apostol a hidi, a iwaras di. Ket kona bila hito ha pandang heya.⁴² Ket nagkan hidi ngamin. Ket nabbiyag hidi.⁴³ Idi nabbiyag dan hidi ngamin, pinuhon di i sobra.

Ket pinutat di i esa pulo ket duwa a basket ha tinapay ken pindang a buhay di.

⁴⁴ Niyaen, atoy manga lima a ribu a lallaki a nagkan ha dagenday a kanan. (Ket atoy bila i kabanga di ken annak di.)

Maglakad ni Jesus ha Dibbew na Diget

⁴⁵ Idi pinangpalakad ni Jesus ha dagende a tolay, pinalugan na i tolduwan na a hidi ha esa a abang. Ket pinapalungo na hidi a humapog ha diget a umangay ha ili a Betsayda. ⁴⁶ Sa, idi nagpakada hikuna ha dagenday a tolay, tinumagdak ni Jesus ha amugod, penu magkararag.

⁴⁷ Niyaen, idi kallap dan, atoy pala i tolduwan na a hidi ha abang, ha lubuk na diget. Ket nagesesa pala ni Jesus ha disat. ⁴⁸ Ket naenta na a marigatan hidi a maggaud, ta napigsa i paras.

Idi awan pala pumasag, tinumagubet ni Jesus a naglakad ha dibbew na diget penu kamakaman na hidi. ⁴⁹⁻⁵⁰ Ngem idi naenta di i naglakad ha dibbew na diget, nanteng hidi ngamin, ket nagdulaw hidi. Ta kagin di a hikuna i esa a anito. Ngem dagus a kinagi ni Jesus, “Awan kam manteng. Hikan ni Jesus.”

⁵¹ Ket nakilugan ni Jesus ha nidi. Sa, naggimet i paras. Ket nasbew hidi unay. ⁵² Ta awan di nakatandiyan i pinnakabalin ni Jesus, maski nu naenta di i pinangpakan na ha lima a ribu a lallaki ha lima la a tinapay. Ket nadiham pala i nakam di.

⁵³ Idi kaahabes di, pinumundu hidi ha lugar a Gene-saret. ⁵⁴ Idi kaawas di, atoy i tototalay, ket dagus di nelassin ni Jesus. ⁵⁵ Isu, nagbuyot hidi ha ngamin a lugar di, ha ngamin a bilay a paghenan na saket a hidi. Ket naggissew hidi a intugan di i nagsaket a hidi ha maski nu hadya a nabaheta di a henan ni Jesus. ⁵⁶ Maski nu hadya a nagangayan na, maski ha purok a hidi, onu baryo a hidi,

o maski ha taltalon, intugan na totolay i nagsaket a hidi ha nagpisanan na totolay. Ket permi i pinakiaged di ha ni Jesus, a palobusan na mina i magsaket a hidi a mangkamhit ha maski nibik na kagay na. Ket tahod a nahusay hidi ngamin a nangkamhit ha nikuna.

7

I Kasabaliyan na Pagitoldu na Pariseyo ken Linteg na Dios

¹ Niyaen, atoy manon i Pariseyo a hidi ken mamaestro na Linteg a naggipu ha Jerusalem. Ket pinumisan manon hidi ha ni Jesus. ² Ket naenta di i tolduwan a hidi ni Jesus, a awan di inugisan i kamat di ha palungo na pagkan di. Ket maneg ito ha panahod na Pariseyo a hidi ken kakpalan na Judyo. ³ Ta umusoseg hidi ha ugali a inpatawid na minappo di. Ket awan hidi magkan nu awan a palungo a maguges hidi ha kamat di. ⁴ Ta manahod hidi a maneg i maski nu anya a nekagi na sabali a tolay a kelliwat. Ket nealis i liwat na, kon na kan. Isu, awan hidi magkan ha maski nu anya a naggipu ha tiyendaan, nu awan a palungo a ugesan di, pati i baggi di, penu maadya i liwaliwat na. Ket makpal pala i ugali a inpatawid na minappo di, a kona ha pinanguges ha tasa, banga, ken aruwatan di, penu maadya i liwaliwat a naghén kan ha lapos na.

⁵ Isu, gipu ta kona hito, sinalodsod na Pariseyo a hidi ken maestro a hidi na Linteg, “Apay a awan tungpalan na toltolduwan mo i pagitoldu a inpatawid na minappo tam? Ta awan hidi maguges a magkan. Ket kelliwat dod hidi.”

⁶ Ngem kinagi ni Jesus, “Tahod i kagi na Dios megipu ha nikam a aginpappiya. Ta pinasurat na Dios ni Isayas nikuna, a nepugto na, a
‘Deydeyawan na ak na totolay aye, kon di. Ngem madiyo pala i nakam di ha nikan.

⁷ Awan ha serbe na pinagdeydeyaw di ha nikan, maski nu ipeta di a Dios i paggipuwan na pagitoldu di. Ngem bakkan a Hikan nu awan la a totolay i paggipuwan na pagitoldu di, 'kon na Dios."

⁸ Ket intulos ni Jesus, "Apay a umusoseg kam ha pinag-itoldu na minappo moy, ngem talekoda moy i bobon na Dios? ⁹ Apay a malaing kam a magtalekod ha bobon na Dios? Tahod a talekoda moy ito penu makatongpal kam ha bukod moy a pagitoldu. ¹⁰ Halimbawa: nesurat ni Moyses ide a bon na Dios, a 'Deyawan mo i hama ken hena mo,' ken 'Maski nu heya a magkagi ha madukas ha hama na onu hena na, masapul a mapapatay hikuna,' kon na Dios. ¹¹ Ngem ha nikam, bakkan i pagitoldu moy. Ta itoldu moy a mabalin a mekemot i korinat a pangdaggap moy mina ha hama ken hena moy. Ipeta moy, a 'Korban ide a korinat,' (ket kayat na kagiyan, 'Neyatad dan ha Dios.')

¹² Sa, hikam a Pariseyo i magsalen ha mangiyatad a hidi ha daddakkal di. ¹³ Isu, tumatalekod kam ha kagi na Dios gipu ha bukod moy a pagitoldu. Ket ipatawid moy i pagitoldu moy aye ha tolduwan moy a hidi. Ket makpal pala a gimetan moy a kona hito," kon ni Jesus ha Pariseyo ken maestro a hidi na Linteg.

I Bagbagay a Magpadukas ha Totolay

¹⁴ Ket ayagan manon ni Jesus i totolay, a pinapisan na manon hidi. Ket kinagi na ha nidi, "Magteman kam ngamin ha kakkagi ko aye, ket makatandiyon moy mina. ¹⁵ Bakkan a metelmok i makapadukas ha baggi na tolay, nu awan a dumukas i baggi na gipu ha pagkagi na a lumalapos ha labi na, ken madukas a nakam na. ¹⁶ Ha nikam a makateman, temanan moy mina."

¹⁷ Idi nagpakada ni Jesus ha dagenday a kakkalan, ket sinumadap dan hikuna ha disalad na bilay, sinalodsod na

tolduwan na a hidi megipu ha kinagi na. ¹⁸ Ket tinabbeg ni Jesus, “Maski ha nikam, awan moy makatandiyan? Katandi moy mina a awan makapadukas i measak ha labi na tolay. ¹⁹ Ta awan ito sumadap ha nakam na, nu awan la ha tiyan na. Sa, lumapos manon,” kon ni Jesus. Ket gipu ha ide a pinagitoldu ni Jesus, inpakatandi na a awan ha kanan a maneg. Ket mappiya i ngamin a kalase na kanan.

²⁰ Ket intoldu na pala, “I tahod a magpadukas ha baggi na tolay i madukas a pagkagi na a lumalapos ha labi na, ken madukas a nakam na. ²¹ Gipu ha nakam na tolay i paggipuan na kinadukas na tolay. Kona ha pangibabbey di, onu pangilallaki, ken pagtakaw di ken pagbuno di, i paggundaway di ha sabali a kabanga, ²² i pangimon di, ken ngamin a kalase na kinadukas. Maski kona ha pagsileng di onu pagloko di ha kakalan di a tolay. Maski pagseni di onu pagulew di onu pagpangas di ken kinadagel di. ²³ Maggipu ha nakam na tolay i ngamin a dagento a madukas. Ket idagento i magpadukas ha baggi na totolay,” kon ni Jesus ha pagitoldu na.

I Pagdaggap ni Jesus ha Esa a Babbey a Bakkan a Judyo

²⁴ Niyaen, linumakad manon ni Jesus ha iday a lugar, ket inumangay hikuna ha lugar a Tiro. Hinumuyot hikuna ha esa a bilay ha nalimid, penu awan mina ha makatandi ha pagemmangan na. Ngem awan a mabalin a netago hikuna, ta nelassin na hikuna na tolay a hidi.

²⁵⁻²⁶ Niyaen, atoy i esa a babbey a bakkan a Judyo. Griega hikuna, a neenakan ha Penisiya, ha probinsiya a Siriya. Ket keannak hikuna ha babbey. Ket naawag dan na madukas a espiritu i annak na aye. Idi nabaheta na i pagsangpit ni Jesus, inumangay hikuna a nagparentu-meng ha tikad ni Jesus. Ket nagpakagbi ha ni Jesus a palakadan na mina i dimonyo a nangpaawag ha annak na.

²⁷ Ngem kinagi ni Jesus, “Ha palungo, magkan mina i annak a hidi hanggan mabbyag dan. Ta madi nu alapan ko i kanan na annak, a itogbak ko ha asasu.” ²⁸ Ket nakatandiyen na babbey i kinagi na, a masapul a daggapan ni Jesus i Judyo a hidi ha palungo na bakkan a Judyo. Isu, kinagi na, “Tahod i kagi mo, Apo. Isu, mabalin bi a magkan i asu a hidi ha regreg na annak,” kon na babbey. ²⁹ Ket kinagi ni Jesus, “Mappiya i tabbeg mo. Ket gipu ha ide a tabbeg mo, makasoli ka dan ha bilay moy a matalna. Ta linumakad dan i dimonyo ha annak mo!”

³⁰ Ket sinumoli ide a babbey, ket naabot na i annak na a kumakelap ha katre. Ta tahod a linumakad dan i dimonyo.

Pahusayan ni Jesus i Lallaki a Nagbangag ken Nahamel

³¹ Niyaen, linumakad manon ni Jesus ha lugar a Tiro, ket tinumulos ha Sidon ken Dekapolis, hanggan dinumemat hikuna ha Diget na Galileya. ³² Ket atoy hay i esa a lallaki a nagbangag ken nahamel, ket netugan na hikuna na agagum na ha ni Jesus. Inaged di a itupu na i kamat na ha ide a nagbangag, penu humusay mina. ³³ Ket inyadiyo ni Jesus ide a lallaki ha kakpalan a hidi. Ket intolnak na i toldu na ha talinga na lallaki aye. Sa na, inloktab, ket inpuhet na i loktab na aye ha dila na lallaki. ³⁴ Sa, tinangad ni Jesus i langit, ket nagsennaay hikuna. Ket kinagi na ha kakkagi na lallaki aye, “Eppata!”. Ket kayat na a kagiyan, “Maglukat i talinga mo!”. ³⁵ Ket dagus a nakateman ken nakakagi i lallaki aye. Ket nagbalikas hikuna.

³⁶ Sa, inbon ni Jesus ha ngamin a dagenday a tolay a awan di mina ibaheta ha maski nu heya i nagimet aye. Ngem maski nu nakaro i pinagibon na ha nidi, kumaro paman i pinagibaheta di.

³⁷ Ket nalaktat unay i ngamin a nakabaheta ha ide a nagimet, a kinagi di, “Mappiya i ngamin a gimigimet

na. Maski pakateman na manon i magbangag a hidi ken pagbalikasan na i nahamel a hidi.”

8

Pakanan ni Jesus i Uppat a Ribu a Tolay

¹ Idi tiyempo ito, atoy manon i kakpalan a tolai a dinumulog ha ni Jesus. Idi nobos i pagkanaan di, inayagan ni Jesus i tolduwan na a hidi. Ket kinagi na ha nidi, ²“Makagbiyak ha dagende a tolai. Ta naghén hidi ha tallu a pamalak ha henan tam aye. Ket niyaen, awan ha kanan di. ³ Nu palakadan ko hidi, ket magiyalap pala, makapoy unay hidi ha dilan. Ket atoy bi i kappal a naggipu ha madiyo.” ⁴ Ket tinabbeg na tolduwan na a hidi, “Hadya i pangalapan tam ha ipakan tam ha nidi, ta awan ha bilabilay ha lugar aye?” ⁵ Ket sinalodsod ni Jesus, “Atoy hangan a tinapay moy?” Ket kinagi di, “Pitu.”

⁶ Niyaen, inbon ni Jesus ha dagende a tolai a umetnod hidi ha lutak. Ket inalap na iday a pitu a tinapay, ket nagyaman hikuna ha Dios. Kobosan na, tinaptappeng na i tinapay, ket inyatad na ha tolduwan na a hidi, penu ibunong di ha dagende a kakpalan a tolai. Ket tinongpal di ito. ⁷ Ket atoy bila i kappal a baballik a padut. Ket nagyaman ni Jesus ha Dios gipu ha dagende. Sa na, inyatad bila ha tolduwan na a hidi penu ibunong di ha dagende a kakpalan. ⁸⁻⁹ Ket nagkan hidi ngamin hanggan nabbiyag hidi. Manga uppat a ribu hidi a nagkan. Kobosan na, naurnong i nabuhay a kanan. Ket naputat i pitu a basket ha nabuhay.

¹⁰ Niyaen, pinaglakad ni Jesus idagende a kakpalan a tolai. Ket dagus a linumugan ni Jesus ken tolduwan na a hidi ha abang. Ket inumangay hidi ha lugar a Dalmanuta.

I Pinagsurbar na Pariseyo a hidi ha ni Jesus

¹¹ Niyaen, inumangay ha ni Jesus i kappal a Pariseyo, ket nakipagtabbeg hidi ha nikuna. Ta kayat di a magsurbar ha nikuna. Isu, inpeta di a usaran na mina i kaddat na a pangpaenta na a tahod a pinaangay na hikuna na Dios. ¹² Ket nagsennaay ni Jesus, gipu ha madaggi a nakam na. Ket kinagi na, “Apay? Apay a magpilit kam a ipaenta ko mina i kaddat ko a pangpatahod. Ipeta ko a pulos a awan ha pangpatahod a mepaenta ha nikam,” kon ni Jesus ha Pariseyo a hidi.

¹³ Sa na, linakadan hidi. Ket naglugan manon di Jesus ha abang a umarabes ha diget.

Iniwadan ni Jesus megipu ha kinadukas na Pariseyo a hidi

¹⁴ Niyaen, naleptanan na tolduwan na a hidi i bilon di. Atoy la i esa a momon na tinapay ha abang di. ¹⁵ Ket iniwadan ni Jesus ha nidi, a kinagi na, “Magingat kam ha lebadura na Pariseyo a hidi ken lebadura ni Herod,” kon na. ¹⁶ Ket nakipaguhon hidi nu anya i kayat na kagiyan. Ket nagkinagi hidi a, “Awan kitam ha tinapay. Isu i gipu na a kinagi na iday,” kon di. ¹⁷ Ket katandi ni Jesus i pinaguhon di. Isu a kinagi na, “Apay a paguhonan moy a awan kam ha tinapay? Awan moy dod makatandiyan? Maigat wade i nakam moy?” ¹⁸ Atoy kam ha mata, ngem awan moy wade melassin i pagkagiyan ko. Atoy kam ha talinga, ngem awan moy wade makateman ha kayat ko ipeta. Awan moy dod manakam ¹⁹ idi tinaptappeng ko i lima a tinapay, ket kinan na lima a ribu a lallaki? Ket hangan a basket i nabuhay a naurnong moy?” Ket intabbeg na tolduwan na a hidi, “Esa a pulo ket duwa.” ²⁰ Ket sinalodsod ni Jesus, “Idi tinaptappeng ko i pitu a tinapay a kinan na uppat a ribu a lallaki, hangan a basket i nabuhay a naurnong moy?” Ket intabbeg na tolduwan a hidi, “Pitu.” ²¹ Ket kinagi ni Jesus, “Niyaen, makatandiyan

moy mina a bakkan a tinapay i nagkagiyan ko, nu awan i pinagitoldu na Pariseyo a hidi. Ket umaales i kinadukas di ha totolay a kona bila ha lebadura a umaales a magpabigal ha tinapay.”

Pahusayan ni Jesus i Lallaki a Nabulsak

²² Niyaen, dinumemat hidi ha ili a Betsayda. Ket atoy i neyangay ha ni Jesus a nabulsak a lallaki. Ket inaged di ha ni Jesus a itupu na i kamat na ha nabulsak aye. ²³ Ket kinabitan ni Jesus i nabulsak aye, ket inturong na ha lapos na baryo. Sa na, linoktaban i mata na, ket kinamhet na. Ket kinagi na, “Anya? Atoy i maenta mo?” ²⁴ Ket inwaras na lallaki i pinagenta na. Sa na, kinagi, “Oni, makaenta ak ha totolay, ngem madiham pala, a kona ha kaykayo a maglakad,” kon na. ²⁵ Ket kinamhet manon ni Jesus i mata na lallaki. Ket nagbulag i lallaki, ket nahusay i mata na a hidi, a madinnang i pinagenta na. ²⁶ Ket pinasoli hikuna ni Jesus ha bilay na, a inbon ni Jesus, “Magdiretso ka dan ha bilay moy. Awan ka magsoli ha ide a baryo a magibaheta.”

I Pinagpeta ni Pedro a ni Jesus i Cristu

²⁷ Niyaen, inumangay di Jesus ha bariobario na Sesareya-Pilipo. Idi pinaglakad di, sinalodsod ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “Anya i nakam na tolai megipu ha nikan? Heya ak wade ha pagkagi di?” ²⁸ Ket tinabbeg di, “Kinagi na kappal a hikaw kan ni Juan a Minahagbinyag, ket minagbiyag manon. Ket kinagi na kappal a hikaw kan ni Eliyas, a nagsoli a nagipu ha langit. Ket kinagi na kappal a hikaw i esa a minahagpugto a minagbiyag manon, kon di kan.” ²⁹ Ket sinalodsod ni Jesus, “Hikam bi, anya ha nakam moy? Heya ak wade ha nakam moy?” Ket tinabbeg ni Pedro, “Hikaw i Cristu, i lallaki a pinaangay na Dios a maghari ha ngamin a tolai.” ³⁰ Ket inbon ni Jesus a awan di mina ipeta ha maski nu heya a tolai a hikuna i Cristu.

Inpeta ni Jesus a Magattam hikuna ha Rigrigat, sa, Matay

³¹ Nangrugi ni Jesus ha pinagitoldu na megipu ha baggi na ha toltolduwan na. Ket inpakatandi na a atoy nokkan, ha kasaguppangan, i makpal a rigrigat a masapul na a attaman. Kinagi na, “Nokkan, umadi hidi ha nikan, hidi a mangituray ha kapilya, ken matangkay a papadi, ken hidi a maestro na linteg. Ket papatayan di ak nokkan. Ket nu malpas i tallu a pamalak, magbiyagak manon.” Ito i nepugto ni Jesus megipu ha baggi na. ³² Ket madinnang i pinagpakatandi na ha nidi. Ket ha ni Pedro, inyadiyo na ha ballik ni Jesus, a kayat na a tabbegan. Ket inbalakad na ha nikuna. ³³ Ngem sinolegan ni Jesus i tolduwan na a hidi. Ket inenglan na ni Pedro a kinagi na, “Umadiyo ka ha nikan. Ta magkagi ka ha kagi ni Satanas. Awan mo nakaman i pagayatan na Dios, nu awan la i pagayatan na tolay,” kon ni Jesus ha ni Pedro.

³⁴ Sa na, inayagan i kakpalan a tolay ken tolduwan na a hidi. Ket kinagi na, “Ha maski nu heya a mayat a magpasakop ha nikan, masapul a ibilang na i baggi na a kona ha natay, penu bakkan mina i pagayatan na i gimetan na nu awan i pagayatan ko. Ket nu kona hito, attaman na i rigrigat, penu umunod ha nikan. Ket kona nu baklayan na i kudos na ha pinaguseg na ha nikan. ³⁵ Ta maski nu heya a mayat a mangisalakan ha baggi na, hikuna i matay nokkan talaga. Ngem maski nu heya a mangiyatad ha biyag na ha Dios, gipu ha nikan ken Baheta na Dios, maski nu matay i baggi na, isalakan na Dios i biyag na. Ket awan hikuna matay manon. ³⁶ Ta kona paman ha ide,” kagi ni Jesus, “nu atoy i makaalap ha ngamin a baknang na lutak aye, awan ha balle na iday nu lompas i biyag na, ket awan na mapadasan i biyag na Dios a magnanayon. ³⁷ Ta awan ha baknang a pangsaka na tolay ha bukod na a biyag. ³⁸ Ket ha maski

nu heya a masaniki a manahod ha nikan, ket masaniki a magtongpal ha pagitoldu ko, ket nu pabiyanan na ak niyaen, a usogan na i madukas a hidi a tumatalekod ha Dios, pabiyanan ko bila hikuna nokkan, ha kasoli ko a magipu ha langit. Ket ha kasoli ko nokkan, mepaenta i kainamakan ko ken kainamakan na Dios, i hama ko, ken kainamakan na anghel a hidi,” kon ni Jesus.

9

¹ Ket kinagi ni Jesus, “Niyaen, ipeta ko ha nikam, a atoy ha nikitam ihe i kappal a awan matay, hanggan awan di maenta i kinapigsa na Dios ha pinaghari na.”

I Pinagbigu na Itsura ni Jesus

² Kobosan na annam a pamalak, inkuyog ni Jesus ni Pedro, ni Juan, ken ni Santiyago ket tinumagdak hidi ha matangkay a parabin. Pagsangpit di, ket nagbigu i itsura ni Jesus ha saguppang di. ³ Naging maponset i tennon na, a naghiyamhiyam ken nagranyag. Awan ha ide a lutak i kinaponset a kona hay.

⁴ Niyaen, nagpaenta ni Moyses ken ni Eliyas, a nakiuhon hidi ha ni Jesus. ⁵ Ket kinagi ni Pedro ha ni Jesus, “Maestro, mappiya, ta atoy kami ihe. Magtoklong kami mina ha tallu. Esa para ha nikaw, esa para ha ni Moyses, ken esa para ha ni Eliyas,” kon na. ⁶ (Maliwaliwat i nakam di Pedro. Ket awan na nakatandiyon i kinagi na, ta nanteng hidi unay.)

⁷ Sa, nagpaenta i esa a ulap a nanglendum ha nidi. Ket atoy i esa a timek a naggipu ha ulap aye. Kinagi na, “Ide i Annak ko a ayayatan ko unay. Temanon moy hikuna!” kon na. ⁸ Ket bigu la a nangenta hidi ha lebut di, ngem awan ha naenta di nu awan la ni Jesus a esesa.

⁹ Idi bumubugsok hidi ha parabin aye, binon ni Jesus di Pedro, Juan ken Santiyago. Kinagi na, “Awan moy pala

ipeta ha maski nu heya i naenta moy aye. Imbes na, ipeta moy nokkan nu kobosan na pinagbiyag ko manon a maggipu ha natay,” kon ni Jesus. ¹⁰ Isu a awan ha inpeta di, maski nagsinalodsod hidi nu anya i kayat a kagiyan ni Jesus, a magbiyag manon hikuna a maggipu ha natay. ¹¹ Ket kinagi di ha ni Jesus, “Inpeta mo a matay ka ket magbiyag manon nokkan. Ngem ha pagitoldu na maestro a hidi na Linteg, ipeta di a masapul a sumoli ni Elias a magpalungo ha pagdemat na Cristu.” ¹² Ket tinabbeg ni Jesus, “Tahod i kinagi na maestro a hidi na Linteg. Ta palungo, umangay ni Elias, penu pagayakan na i ngamin. Ket niyaen, isalodsod ko bi ha nikam: Apay a nesurat ha Libro na Dios a masapul a magattamak ha makpal a rigrigat, ket talekoda na ak na totolay? ¹³ Ngem maski, ta ipeta ko ha nikam a inumangay dan ni Elias. Ket linoko di hikuna, a ginimet di ha nikuna i ngamin a kinaykayat di. Ket pinatay di a kona ha nepugto ha Libro na Dios.” (Kinagi ni Jesus ito megipu ha ni Juan a Minahagbinyag.)

Pahusayan ni Jesus i Annak a Hinayup

¹⁴ Niyaen, pagsoli di Jesus ken tallu a kinakuyog na. Dinumemat hidi ha henan na nawarak a tolduwan na a hidi. Ket naenta di a atoy i kappalan a tolai a naglelebut. Ket atoy bi i kappal a maestro na Linteg a nakipagtabbegan ha toltolduwan na heya. ¹⁵ Idi naenta na totolay ni Jesus, nalaktat unay hidi. Sa hidi, nagbuyot a makisalpak ha nikuna. ¹⁶ Ket sinalodsod ni Jesus, “Any a pakitabbegan moy?”

¹⁷ Ket nagkagi i esa a lallaki, “Maestro, intugan ko i annak ko ha nikaw. Ta atoy i dimonyo a magpabulol ha nikuna. ¹⁸ Ket nu paawagan na i annak ko aye, ipatakneg na i annak ko, a magyagyag hanggan maghabhab i labi na. Ket pagngarengaretan na i ngipan na ken paigatan na i

ngamin a baggi na. Niyaen, inaged ko ha agagum mo a palakadan di mina, ngem awan di kaya,” kon na lallaki.

¹⁹ Ket kinagi ni Jesus, “Ay, idagende a tolay a awan ha panahod. Naalayak dan ha nikam, ket naalay dan i pinaganus ko ha nikam, ngem madiyan moy la a manahod ha nikan!” Ket intulos na, “Iyangay mo he i annak mo.”

²⁰ Inyangay di dod i annak. Ket idi naenta na dimonyo ni Jesus, pinakissew na i annak. Ket natakneg i annak, a nagkubag-kubag, ket naghahab i labi na. ²¹ Nagsalodsod ni Jesus ha hama na annak, “Hangan kaalay i pinagawag na dimonyo ha annak mo a kona he?” Ket tinabbeg nama na, “Nangrugi idi annak pala,” kon na hama. ²² “Ket makpal a beses i pinagpatakng na dimonyo ha gangatan onu ha dinom, ta kayat na hikuna a patayan. Ngem niyaen, Apo, kagbiyan mo kami. Ket daggapan mo kami, nu kabaelan mo.”

²³ Ket kinagi ni Jesus, “Apay a kagi mo, ‘Nu kabaelan mo,’ kommo. Ipeta ko ha nikaw a magimet na Dios i maski nu anya para ha manahod a hidi ha nikuna.” ²⁴ Ket dagus a indulaw na hama, a kinagi na, “Apo, manahodak dan! Ngem nayonan mo bi i pagkurangan na panahod ko!”

²⁵ Idi naenta ni Jesus a dumulug ha henan na i kakpalan a tolay, binon na i dimonyo, a kinagi na, “Hikaw a dimonyo a magpabangag ken magpabulol, lumakad ka ha baggi na annak aye. Ket awan ka sumoli ha nikuna!” ²⁶ Ket nagkales i dimonyo. Ket pinagkissew na i annak. Sa na, linakadan i baggi na aye. Ket kona ha bangkay i itsura na. Isu a kinagi na tolay a hidi a minatay dan hikuna. ²⁷ Ngem inegkaman ni Jesus i kamat na a pinaikat na hikuna. Ket tinumakng i annak heya.

²⁸ Niyaen, idi atoy la di Jesus a sinumadap ha bilay, sinalodsod na tolduwan na a hidi, “Apay a awan ha kabaelan mi a magpalakad ha iday a dimonyo?” ²⁹ Ket

tinabbeg ni Jesus, “Ha kasasaad a kona he, awan kam ha kabaelan nu awan kam magkararag ha Dios.”

Ipugto ni Jesus Manon Megipu ha Katay Na

³⁰ Linakadan di Jesus iday a lugar, ket linumakad hidi ha nalimed ha Galileya. Madiyan ni Jesus nu makatandiyen na totolay i henan na, ³¹ gipu ta panggep na a mangitoldu ha tolduwan na a hidi. Inpeta na ha nidi, “Ha nikan a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay, dandaniyak dan a madakap. Ket igiwat di ak ha kasenti ko a hidi. Ket patayan di ak. Ngem magbiyagak manon ha mekatallu a pamalak,” kon ni Jesus. ³² Ngem awan na ito nakatandiyen na tolduwan na a hidi. Ket masaniki hidi a magsalodsod nu anya i kayat na a kagiyen.

I Kinagi ni Jesus Megipu ha Katangkayan a Tolay

³³ Dinumemat hidi ha ili a Kapernaum. Ket idi sinumadap hidi ha bilay, sinalodsod ni Jesus nu anya i nagtabbegan di ha dilan. ³⁴ Ngem masaniki hidi a magkagi, ta nagtabbegan di nu heya ha nidi i mas matangkay. ³⁵ Isu, inumetnod ni Jesus. Ket inayagan na idagende a esa pulo ket duwa a tolduwan na. Sana, kinagi ha nidi, “Ha maski nu heya a mayat a magpatangkay ha baggi na ha agagum na, masapul a magpadibbi ha baggi na a magserbe ha kakalan na a tolai.” ³⁶ Sana, inalap ni Jesus i esa a annak, ket pinatakng na hikuna ha saguppang di. Ket ginakos na. ³⁷ Kinagi na, “Kona ha ide i tolai a manahod ha nikan. Ta maanus ken masaniki. Ket ipeta ko ha nikam, a maski nu heya a magrespitar gipu ha panahod na ha nikan, a kona nu respitaran na i annak aye, mebilang a respitaran na ak bila. Ket nu respitaran na ak, respitaran na i Dios bila a nagpaangay ha nikan. Ket kona ihe mina i pinagpadibbi moy ha baggi moy,” kon ni Jesus ha agagum na.

³⁸ Ket kinagi ni Juan, “Maestro, naenta mi i esa a lallaki a nangpalakad ha dimonyo a hidi. Ta nanahod dan hikuna, kon na kan. Ket atoy kan ha nikuna i turay ken kaddat ni Jesus, kon na kan. Ket inusar na i nagen mo. Ngem awan pala hikuna nagpasakop ha grupo tam aye. Isu, pinagimak mi hikuna,” kon ni Juan. ³⁹ Ngem tinabbeg ni Jesus ha di Juan, “Awan moy mina pagimakan i tolay a kona hay. Ta maski nu heya a magusar ha nagen ko, a maggimet ha nakaddatan, awan hikuna makasenti ha nikan ha sigida. ⁴⁰ Ket maski nu heya a awan magsenti ha nikitam, magdaggap hikuna ha nikitam,” kon ni Jesus. ⁴¹ “Ket nakaman moy ide,” intulos na, “a maski nu heya a mangiyatad ha nikam ha maski esa a baso a dinom, gipu ta sakop kam ni Cristu, gunggunaan na hikuna na Dios.”

Iwadan ni Jesus megipu ha Pakegipuwana na Pinagliwat

⁴² Intulos ni Jesus, “Ngem nu atoy i magpasina ha maski madibbi a hidi ha bon na Dios, parusaan na hikuna na Dios. Ket mas marigat i parusa na Dios ha nikuna ngem nu megakad mina i dakkal a pogedu ha tangad na, ket metogbak mina hikuna ha diget. Ta marigat unay i parusa na Dios ha tolay a kona hay. ⁴³ Ket ipeta ko ha nikam, nu atoy i pakegipuwana na pinagliwat moy, adiyowan moy dan, a kona ha katolan moy. Halimbawa, nu atoy i kona ha kamat moy a pakegipuwana na pinagliwat moy, adiyowan moy dan. Ta mas mappiya nu makasaddap kam ha paghenan na Apo Dios, maski kona ha mapikot kam, basta awan kam sumadap ha impyerno ket mapigsa pala, a kona ha kekkamat kam a duwa. Ket marigatan kam hay ha gangatan a awan maaddap. ⁴⁵ Ket nu atoy i kona ha tikad moy a pakegipuwana na pinagliwat moy, adiyowan moy mina. Ta mas mappiya nu makasaddap kam ha paghenan na Apo Dios, maski kona ha pilay kam, basta awan kam

metogbak ha impyerno, a pagparusaan na baggi moy ken duwa a tikad moy. ⁴⁷ Ket kona bila hito ha pinagaamata moy. Nu atoy i kona ha mata moy a pakegipuwan na pinagliwat moy, kona ha suatan moy mina. Ta mas mappiya nu makasaddap kam ha Paghariyan na Dios, maski kona ha bulding kam, basta awan kam metogbak ha impyerno ket malaing pala a magaaamata. ⁴⁸ Ta paghenan na iday na uhad a hidi a awan matay. Ket awan maaddap i gangatan ihay.

⁴⁹ “Tahod a marigat ide a kinagi ko. Ta maski nu heya a mayat a magpasakop ha Dios, masapul a magattam hikuna ha rigrigat a kona ha nedatton ha Dios. Ket ha ngamin a medatton ha Dios, mapaasen ken matenneb hidi ha gangatan. ⁵⁰ Niyaen, mappiya i gimetan na Dios a kona ha pangpaasen na ha nikam penu masinggat i panahod moy. Ngem nu lompas ide a kinaasen moy, awan kam ha serserbe. Isu, tumulos kam mina a kona ha maasanan, a kona ha masinggat i gimetan moy. Awan kam makipagtabbegan nu heya i mas matangkay ha nikam, nu awan a makipagkappiya kam.”

10

I Pagitoldu ni Jesus megipu ha Pinagsina na Magkabanga

¹ Linumakad manon di Jesus, a tinumulos hidi ha Judeya ken dibelew na Karayan Jordan. Ket dinumolog manon i kakpalan a tolay. Ket gipu ha ugali na, tinolduwan na hidi.

² Ket atoy bila i Pariseyo a hidi a inumangay penu surubaran di ni Jesus. Sinalodsod di, “Ipeta mo bi: Ipalobus na Linteg a isina na lallaki i kabanga na?” ³ Ket sinalodsod bila ni Jesus, “Anya i inbon ni Moyses megipu ha iday?”

⁴ Kinagi na Pariseyo a hidi, “Inpalubos ni Moyses. Ngem masapul na kan na lallaki a mangisurat ha pangpaenta

ha pinagsina di, sana, mapalakad i kabanga na.” ⁵ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Inpalubos ni Moyses iday gipu ha kinaigat na nakam moy. Ket para ha nikam la iday. ⁶ Ngem idi palungo, idi pinarsuwa na Dios i lutak aye, pinarsuwa na Dios i tolay a lallaki ken babbey. ⁷ Ket kinagi na Dios, a ‘Gipu ta kona hito, lakadan mina na lallaki i nagenanak ha nikuna, ket makiagum hikuna ha kabanga na. ⁸ Ket magbalin hidi a esesa,’ kon na Dios. Isu, awan hidi a duwa, nu awan a esesa dalla hidi. ⁹ Niyaen, awan mina a pasinaan na tolay i pinagagum na Dios. Ito i kayat ko ipeta ha nikam,” kon ni Jesus.

¹⁰ Idi kasoli di Jesus ha bilay di, inpenduwa na tolduwan na a hidi ide a salodsod megipu ha pinagsina na magkabanga. ¹¹ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “I lallaki a mangisina ha kabanga na, sa, mangabanga ha sabali, makaliwat hikuna ha pinangibabbey na. Ket liniwatan na i palungo a kabanga na. ¹² Ket kona bila hito ha babbey a mangisina ha kabanga na, sa mangabanga manon ha sabali a lallaki. Ta madi bila i pinangilallaki na, a liniwatan na i palungo a kabanga na.”

I Kagbi ni Jesus ha Annak a Hidi

¹³ Idi esa a pamalak, atoy i kappal a nangiyangay ha annak di ha ni Jesus, penu itupu na i kamat na, a kagbiyan na mina hidi na Dios. Ngem binahang na tolduwan ni Jesus i nangiyangay a hidi ha annak di. ¹⁴ Ket idi netan ni Jesus, nagingal hikuna, a kinagi na ha dagenday a agagum na, “Palobusan moy a umangay i annak a hidi ha nikan. Awan moy hidi salenan. Ta magkalan hidi ha totolay a sumasaddap ha paghariyan na Dios. ¹⁵ Inaamakan man i pinagtalak di. Ket kona bila hito i kayat na Dios ha totolay a sakopan na. Tamos. Ket ipeta ko ha nikam, a maski nu heya a bakkan i panahod di, awan hidi makasaddap ha

paghariyan na Dios,” kon ni Jesus ha agagum na. ¹⁶ Sana, inalap i annak a hidi, a kinalkal na hidi. Ket intupo na i kamat na ha nidi, a kagbiyan na mina hidi na Dios.

I Nabaknang a Tolay

¹⁷ Idi nagrubrubuwat ni Jesus a lumakad ha iday a lugar, binumuyot i esa a lallaki a nagparentumeng ha sagup-pang na. Sinalodsod na, “Mappiya a Maestro, mappiya i gimetan mo. Isu, ipeta mo nu anya mina i gimetan ko, penu maghenak ha Dios ha magnanayon?” ¹⁸ Ket sinalodsod ni Jesus, “Apay a managenanak mo ha ‘Mappiya?’ Dios la i ‘Mappiya’. Awan ha ‘Mappiya’ nu awan la i Dios. Ket anya mina i gimetan mo, penu maghen ka ha Dios ha magnanayon? Iday i kayat mo a makatandiyon? ¹⁹ Katandiyon mo dan i bon na Dios a insurat ni Moyses, a awan ka magbuno, awan ka mangibabbey, awan ka magtakaw, awan ka magsileng, awan ka magswitik. Ket deyawan mo i hama ken hena mo. Idagende i bon na Dios ha nikaw,” kon ni Jesus.

²⁰ Ket kinagi na lallaki aye, “Maestro, tinungtungpal ko dan i ngamin a dagenday, nangrugi idi kaballik ko,” kon na.

²¹ Ket idi inaamatan na hikuna ni Jesus, inayat na. Ket kinagi ni Jesus, “Kulang ka pala ha esa a gimetan mo. Ilako mos i ngamin a aruwatan mo. Ket iyatad mo i korinat ha napobre a hidi. Ket nu gimetan mo ide, mabaknang ka nokkan ha langit. Ket esa pala, a umunod ka dan ha nikan.” kon ni Jesus ha lallaki aye. ²² Ngem idi nateman na ito na lallaki, nagladingit hikuna unay. Ket linumakad hikuna a silaladingit. Ta mabaknang hikuna gamen.

²³ Ket sinumoleg ni Jesus ha lebut na, a kinagi na ha tolduwan na a hidi, “Magrigat a sumadap ha paghariyan na Dios idagenday a nabaknang,” kon na. ²⁴ Ket naglaktat i agagum ni Jesus ha kinagi na aye. Ngem intulos ni

Jesus a nagkagi manon, “Wadwaddi ko, marigat gamen ha maski nu heya a sumadap ha Paghariyan na Dios. ²⁵ Mas malaka a meturok i makadakklan ha abot na dagum, ngem makasaddap i mabaknang ha paghariyan na Dios.”

²⁶ Ket nalaktat hidi, a naliwaliwat i nakam di. Isu a kinagi di, “Apo, nu kona hito, heya dod i mesalakan nokkan? Pulos wade a awan a maghen ha Dios ha magnanayon!” kon di. ²⁷ Ket inaamatan na hidi ni Jesus, a kinagi na, “Tamos. Awan ha makesalakan ha baggi na. Ngem maski nu anya a awan a mabalin ha tolay, mabalin iday ha Dios. Ta magimet na Dios i maski nu anya.” kon ni Jesus.

²⁸ Ket kinagi ni Pedro, “Apo, katandiyon mo a intirak mi i ngamin a kukwa mi, penu umunod kami ha nikaw,” kon na. ²⁹⁻³⁰ Ket kinagi ni Jesus, “Tahod ide a ipeta ko ha nikam, a maski nu heya a magayat ha Dios ha dakdakkal ngem ha ngamin a kukwa na, maghen hikuna ha Dios ha magnanayon. Ket nu matirak na i bilay na ken lutak na, i patakka na onu hama na ken hena na, onu annak na, penu magserbe ha paghariyan na Dios, tahod a atdinan na hikuna na Dios ha mas makpal ha niyaen a tiyempo. Maski iyatad na Dios ha nikuna i nasursurok. Ket gumiwat hikuna ha mas makpal a bilay ken patakka ken nagenanak ken annak ken lutak. Ngem katandiyon moy mina ide: a mapadas na bila i pinagloloko na totolay, gipu ha panahod na ha nikan. Ngem nokkan paman, ha tiyempo a dumemat, ket maghen hikuna ha Dios ha magnanayon. ³¹ Ngem atoy i makpal a matangkay, ket mapadibbi hidi nokkan. Ket ha makpal a madibbi a hidi, hidi man i matangkay nokkan.” Ito i inkari ni Jesus ha agagum na.

I Mekatallu a Pagpugto ni Jesus Megipu ha Katay Na

³² Niyaen, magpajerusalem di Jesus, ket nagpalopalungo ni Jesus ha tolduwan na a hidi. Nasbew

idagende a tolduwan na, ket nanteng i ngamin a agagum di a umunonud. Ta makpal i kasenti ni Jesus ha Jerusalem.

Niyaen, inyadiyo manon ni Jesus i tolduwan na a hidi. Ket inpakatandi na i magimet nokkan ha nikuna. ³³ Kinagi na, “Katandiyen moy mina ide. Umangay kitam ha Jerusalem. Ket nu dumitang kitam nokkan, megiwat i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay ha matangkay a hidi a padi ken maestro a hidi na linteg. Ket hukoman di ak, a ipapatay di ak, a igiwat di ak ha dagenday a bakkan a Judyo. ³⁴ Ket ha dagenday a bakkan a Judyo, kayagan di ak, ken loktaban di ak, ken sabdan di, sa di ak patayan. Ket kobosan na tallu a pamalak, magbiyagak manon.”

I Pagaged ni Santiyago ken ni Juan

³⁵ Niyaen, ha di Santiyago ken Juan a annak ni Sebedeyo, inumangay hidi ha ni Jesus. Ket kinagi di, “Maestro, atoy i kayat mi a agedan ha nikaw.” ³⁶ Ket kinagi ni Jesus, “Anya i kayat moy?” ³⁷ Ket kinagi di, “Apo, ipalobus mo a nokkan nu maghari ka, ket hikami bila i makipagturay ha nikaw. Ket esa a makikaetnod ha kanawan mo, ken esa ha kannigid mo,” inaged di Santiyago. ³⁸ Ngem tinabbeg ni Jesus, “Awan moy makatandiyen i agedan moy. Kaya moy dod a attaman i rigrigat a attaman ko nokkan? Mabinyaganak nokkan ha pagbinyag na rigrigat. Kaya moy dod a magtongpal ha pagayatan na Dios ken magattam ha rigrigat, maski hanggan matay kam, a kona nikan?” ³⁹ Ket tinabbeg di Santiyago, “Oni. Kaya mi dan.”

Ket kinagi ni Jesus, “Tahod a marigatan kam bila nokkan, a kona ha nikan. Ket matay kam bila gipu ha panahod moy ha nikan. ⁴⁰ Ngem bakkan a hikan i mangpili ha agum ko a maghari onu umetnod ha kanawan ken kanigid ko. I Hama ko la i makatandi ha denday. Ta

hikuna i naggayak ha pagtuturay ha paghariyan ko,” kon ni Jesus.

⁴¹ Idi nabaheta na sangapulo a agagum di, nakaingal hidi ha ni Santiyago ken ni Juan gipu ha inaged di ha ni Jesus. ⁴² Isu, inayagan ni Jesus idagende a sangapulo ket duwa. Ket kinagi na, “Katandiyan moy i ugali na magtuturay ha lutak aye. Ket madaggi i pinangibon di ha totolay, a kona ha taraken di. ⁴³ Ngem bakkan ha nikam, a awan mina a kona hito. Ta maski nu heya a magturay ha nikam, masapul a magpadibbi hikuna ha baggi na, a magserbe ha agagum na. ⁴⁴ Oni ah. Ta maski nu heya a maging matangkay ha nikam, masapul na a padibbiyan i baggi na a magdaggap ha nikam ngamin. ⁴⁵ Ta kona bila hito ha nikan a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Awanak inumangay penu daggapan na ak na totolay, nu awan penu daggapan ko hidi. Ket ide i gipu na a iyatad ko i biyag ko a pangsaka ha makpal a totolay.”

Kagbiyan ni Jesus i Lallaki a Bulsak

⁴⁶ Pagdemat di ha ili a Jeriko. Ket idi linakadan di manon, inumuseg bila i kakpalan a tolay. Ket atoy bila i esa a bulsak a nakaetnod ha hikeg na karsada. Nagpapalimos hikuna. Bartimeyo i nagen na, a annak ni Timeyo. ⁴⁷ Ket idi nabaheta na a tumataleb ihay ni Jesus a taga Nasaret, nagayag hikuna, a kinagi na, “Jesus, apo ni Dabid, kagbiyanak mo bi!” kon na. ⁴⁸ Ket nagbahang ha nikuna i makpal, a inbon di a awan mina hikuna magkagi. Ngem impigsa na i pagayag na. “Jesus, apo ni Dabid, kagbiyanak mo bi!” kon na. ⁴⁹ Ket tinumaran ni Jesus, a kinagi na, “Ayagan moy hikuna.” Inayagan di dod i nabulsek aye, a kinagi di, “Nay, magragsak ka mina, ta paayagan na ka.” ⁵⁰ Ket nagsigida hikuna a inumikat, ket inadya na i ulas na, a inumangay hikuna ha ni Jesus. ⁵¹ Ket sinalodsod

ni Jesus, “Anya i kayat mo a gimetan ko ha nikaw?” Ket kinagi na nabulsak, “Apo, kayat ko a makaenta manon.”⁵² Ket kinagi ni Jesus, “Oni! Lumakad ka dan. Nakahusay ka gipu ha panahod mo ha nikan.” Ket dagus a nakahusay i nabulsak aye. Ket inumunod hikuna ha ni Jesus.

11

I Pagdemat ni Jesus ha Jerusalem

¹ Idi binumikan hidi ha ili a Betpeg ken Betani, ha amugod a Olibet, nakabikan dan hidi ha Jerusalem. Ket inbon na i duwa a agum na, a ²“Umangay kam ha baryo ha kalipat. Atoy ha ho i kabayo a urbon a awan pala nasaksakayan. Nu dumitang kam ha baryo ayo, lakbisan moy iday a kabayo, ket lagedan moy, a iyangay ha he. ³Nu atoy i magsalodsod ha nikam nu apay a lakbisan moy ide a urbon, ipeta moy, ‘Masapul ni Apo ide, ket pasolijan na a dagus,’ kon moy.”

⁴ Isu, inumangay ide a duwa a agagum ni Jesus. Ket tahod a naenta di i urbon ha kalsada, a negakad ha ruwangan na esa a bilay. Ket linakbes di dod ito. ⁵ Ket atoy bila hay i nakatakngag a hidi a nagsalodsod ha, “Apay a lakbisan moy iday a urbon?” ⁶ Ket inpeta na agagum ni Jesus i kinagi na. Isu, pinalobusan na hidi na totolay aye.

⁷ Ket intugan di i urbon ha ni Jesus. Sa di, pinalayat i tennon di ha adag na, ket nagsakay ni Jesus. ⁸ Ket makpal i nangiyabak ha tennon di ha dilan. Ket atoy paman i kappal a nagkatol ha dodon ha taltalon, ket indatton di ha dilan. (Ta kona ihe i pangdeyaw di ha hari.)

⁹ Ket magkalan i nagpalungo a hidi ha ni Jesus ken hidi a inumunod, a induludulaw di, a “Madeydeyaw i Dios! Deyawan tam i pinaangay na Dios a maghari! ¹⁰ Papigsaan na Dios i paghariyan na, a kasulet ni minappo tam a Hari Dabid! Deyawan tam i Dios a katangkayan!” kon di.

¹¹ Ket dinumemat ni Jesus ha Jerusalem. Ket sinu-madap hikuna ha Templo. Ket idi inamatan na i ngamin hay, linumapos hikuna, a nagsoli hidi ha Betaniya, ta apon dan. Ket kaagum na i esapulo ket duwa a tolduwan na.

I Kayo a Igos a Awan Magbunga

¹² Idi kaugman na, nagsoli di Jesus ha Jerusalem a naggipu ha Betaniya. Ket magiyalap ni Jesus. ¹³ Ket naenta na ha madiyo i esa a kayo a igos. Ket makpal unay i dodon na. Isu, inumangay ni Jesus a mangenta nu atoy i bunga na, ta magbunga mina i igos, basta atoy i dodon na. Ngem idi pagsangpit na, pasig la dodon i naeriyokan na, ta awan pala a tiyempo na pinagbubunga na igos. ¹⁴ Ket kinagi ni Jesus, “Gipu ha yenan, awan ka manon magbunga!” Ket nateman na tolduwan na a hidi i kinagi na aye.

I Templo na Judyo a Napaduksan

¹⁵ Niyaen, kaddemat di ha Jerusalem, ket sinumadap manon ni Jesus ha Templo. Ket binugaw na i mahaglako a hidi ken naggatang a hidi ha paraangan na Templo. Ket binaliktad na idagenday a lamesaan na mahagsulet ha korinat. Ket kona bila hito ha dagenday a pagetnodan na maglaktak ha kalapati a hidi. ¹⁶ Ket sinalenan na i maski nu heya a kekkarga a lumakad ha paraangan na Templo. ¹⁷ Sana, intoldu, a kinagi na, “Ide i nesurat ha libro na Dios: ‘I bilay ko aye i bilay a pagkararagan, ket para ha maski nu heya ha ngamin a lutak,’ kon na Dios. Ngem insulet moy dan ha paghenan na mahagtakaw,” kon ni Jesus.

¹⁸ Niyaen, nabaheta na matangkay a papadi ken maestro a hidi na Linteg. Ket sinumeni hidi ha nikuna, gipu ta minalaktat i kakpala a tolak ha turay na a magitoldu. Ket atoy i makpal a nanahod ha nikuna. Isu a nageriyok hidi ha gundaway di a magpapatay ha nikuna.

¹⁹ Idi kallap, linumapos di Jesus ha ili.

Minalanas Dan I Kayo a Igos a Inlunod ni Jesus

²⁰ Kaugman na, ket maglakad manon di Jesus ha dilan. Ket naenta di i kayo a igos. Ngem niyaen, nalannas ito hanggan ha ramot na. ²¹ Nanakam ni Pedro i kinagi ni Jesus ha ide a kayo. Ket kinagi na, “Maestro, entan mo ihay. Minalanas dan iday a kayo a inlunod mo nakapon!” ²²⁻²³ Ket kinagi ni Jesus, “Nakaman moy ide a ipeta ko ha nikam. Ta basta nu Dios i tahodan moy, ken awan ha duwaduwa ha nakam moy, ket mabalin moy a bonan i maski nu anya a magsalen ha nikam, ket mealis iday a salen. Basta manahod kam a gimetan na Dios i inpeta mo, ket tahod a gimetan na Dios para ha nikam. ²⁴ Isu, ipeta ko ha nikam, a maski nu anya a agedan moy ha Dios, tahodan moy a ingiwat na dan, ket maalap moy iday a inaged moy. ²⁵ Ket ha pagkararag moy, masapul moy a pakawanan i maski nu heya a nakaliwat ha nikam, penu pakawanan na kam bila Nama moy ha langit. ²⁶ Ta nu awan moy pakawanan i kakalan moy a tolay, awan na kam bila pakawanan na Dios,” kon ni Jesus.

I Salodsod Megipu ha Turay ni Jesus

²⁷ Niyaen, sumadap manon di Jesus ha Jerusalem. Ket idi paglakad ni Jesus ha paraangan na Templo, inumangay ha nikuna i matangkay a papadi, ken mamaestro na linteg, ken panglakayan a hidi na Judyo. ²⁸ Ket kinagi di ha nikuna, “Anya i kalintegan mo a manggimet ha dagende a bagay? Heya i nangiyatad ha nikaw ha turay a manggimet ha kona he?” kon di. ²⁹ Ket kinagi ni Jesus, “Ha palungo, palobusanak moy bi a magsalodsod ha nikam. Nu matabbeganak moy, ipeta ko bila ha nikam nu heya i nangiyatad ha turay ko a maggimet ha dagende. ³⁰ Niyaen, ipeta moy bi nu hadya i nagipuwana na turay ni

Juan a magbinyag. Anya ha nakam moy? Nagipu ha Dios, onu nagipu la ha sabali a tolay?” kon ni Jesus.

³¹ Ket naginuhon hidi nu anya mina i tabbeg di. “Nu ipeta tam a nagipu ha Dios i turay ni Juan, metabbeg ni Jesus, a ‘Apay dod, awan kam nanahod ha ni Juan?’

³² Ngem delikadu nu ipeta tam a nagipu ha sabali la a tolay.” Kinagi di ito, ta nanteng hidi ha kakpalan ihay a tolay. Ta manahod i kakpalan a hidi a minahagpugto talaga ni Juan. ³³ Isu, tinabbeg di ni Jesus, “Awan mi makatandiyen nu hadya i nagipuwang na turay ni Juan a magbinyag.” Ket tinabbeg ni Jesus, “Gipu ta awanak moy tinabbegan, awan ta kam bila tabbegan nu anya i turay ko a maggimet ha dagende a bagay.”

12

I Pangareg ni Jesus megipu ha Matangkay a hidi a Judyo

¹ Ket tinumulos ni Jesus a nagestoriya ha nidi. “Nikuna, atoy i esa a lakay, ket minulaan na i lutak na ha unas. Sana, inaladan i kaunasan na aye, ket ginimet na i pagpespesan ha unas, ket pinatakng na i torre a paghenan na guwardya a hidi. Kobosan na, inpaabang na i kaunasan ha makitalon a hidi. Sa hikuna, linumakad ha sabali a bayan.

² “Idi dinumemat i tiyempo na pinagkatol ha unas, pinaangay na i esa a tagabu a mangalap mina ha bunong na. ³ Ngem i makitalon a hidi, nagdanog hidi ha tagabu aye. Ket pinalakad di hikuna, a awan nakaalap. ⁴ Ket pinaangay na manon i sabali a tagabu na. Ngem tinalingo di i buntok na. Sadi, pinasanikiyan. ⁵ Ket pinaangay na lakay i nekatallu a tagabu. Ngem pinatay di hikuna. Ket kona bila hito ha makpal a tagabu na lakay. Ha kappal, dinanog di hidi, ken kappal a pinatay di.

⁶ “Niyaen, ha dilokod na, atoy la i esa a annak na a lallaki. Ket hikuna i ayayatan na unay. Isu, kobosan na

ngamin, pinaangay na lakay i bukod na a annak. Ket kinagi na ha nakam na, ‘Siguradowak a respitaran di i annak ko!’ kon ni Lakay.

⁷ “Ngem idi naenta na makitalon a hidi, naginuhon hidi, ‘Ide dan i mangalap ha lutak ni Lakay! Patayan tam mina hikuna, penu hikitam mina i magalap ha lutak na aye,’ kon di. ⁸ Ket dinakap di dod, ket pinatay di, ket intogbak di i bangkay na ha lapos na kaunasan aye.

⁹ “Niyaen,” intulos ni Jesus, “anya i nakam moy? Anya wade i gimetan na lakay a makinlutak? Siyempre, ah? Dumemat hikuna nokkan, ket patayan na i makitalon a hidi. Sa na, iyatad iday a lutak ha sabali a totolay,” kon ni Jesus.

¹⁰ “Niyaen, anya dod i kayat ko kagiyon ha pangaregan ko aye? Sigurado a nabasa moy ide a paset na Libro na Dios. Ket makatandiyon moy mina ide,

a ‘Nagayak dan i esa a inaamakan a pugedu, para ha bilay. Ngem madiyan di a usaran na tarabahador a hidi. Ngem maski nu kona hito, medatton paman ide a pugedu ha suli na bilay a pangadigi ha ngamin a bilay.

¹¹ Ket Apo Dios i nanggimet ha ide, ket mappiya unay ide ha nikitam.’ ”

¹² Niyaen, kayat na matangkay a hidi a Judyo a padakap di ni Jesus. Ta nakatandiyon di a hidi man i nagmadi ha Annak na Dios a kona ha inaamakan a pugedu heya, a ginayak na Dios para ha bilay na. Ngem nanteng hidi ha karpalan hay a tolay. Isu a pinabiyon di ni Jesus, a linumakad dalla hidi.

I Salodsod Megipu ha Pinagbayad ha Buwis

¹³ Kobosan na ito, pinaangay na dagende a Judyo i kappal a Pariseyo ken kappal a ilay ni Hari Herod. Ket kayat di a masiluan ni Jesus ha salodsod di. ¹⁴ Isu,

inumangay hidi, ket kinagi di, “Maestro, katandiyen mi a tahod i pagitoldu mo. Ket katandiyen mi a magitoldu ka ha tahod megipu ha pagayatan na Dios. Ket katandiyen mi bila a awan ha idumduma mo, maski matangkay onu madibbi. Niyaen, ide i salodsod mi ha nikaw: Anya, makaliwat kitam ha Linteg tam a Judyo, onu awan, nu magpaga kitam ha buwis ha Hari na Roma?”

¹⁵ Ngem nakatandiyen ni Jesus a maginsisingpit hidi. Isu, kinagi na, “Apay a kayat moyak a surubaran? Iyangay moy he i korinat a kakkagiyan moy, penu entan ko.” ¹⁶ Ket inyangay di dod, ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Ipeta moy nu heya i ladawan ha ide a korinat, ken heya i nagen a nesurat ha ihe?” kon ni Jesus. “Iday i Hari na Roma,” kon di. ¹⁷ Ket tinumulos ni Jesus, “Isu, iyatad moy ha Hari na Roma idagenday a kukuwa na, idagenday a bagay a atoy i rupa ken nagen na. Ket iyatad moy mina ha Dios idagenday a kukuwa na Dios, idagenday a bagay a atoy i karuprupa na Dios, a kona ha ayat, ken nakam, ken pigsa moy,” kon ni Jesus.

Ket nalaktat i Pariseyo ken ilay a hidi ni Herod ha tabbeg ni Jesus.

I Salodsod Megipu ha Pagbiyag Manon na Natay

¹⁸ Ket inumangay ha ni Jesus i kappal a Saduseyo. (Idagenday a Saduseyo i esa a kalase na Judyo a awan manahod a magbiyag manon i tolak a minatay dan.) ¹⁹ Ket sinalodsod di, “Maestro, insurat ni Moyses ide a linteg, a ‘Nu matay i lallaki a atoy kabanga na, ket awan pala ha annak, masapul na wadi na a magkabanga ha ipag na a nabilu, penu magenak hikuna. Ket ibilang di mina i annak na ha annak na hekka na a minatay,’ kon ni Moyses.

²⁰ “Niyaen, Maestro, atoy i pitu a magkakabsat a lallaki. Ket nangabanga i hekka, ngem minatay hikuna a awan

ha annak na. ²¹ Ket kinabanga na wadi na i ipag na a nabilu. Ket minatay bila hikuna a awan ha annak na. Ket kona bila hito ha nekatallu. ²² Ket kona bila hito hanggan ha nekapitu. Minatay hidi ngamin a awan ha annak di. Ket ha dilokod, natay bila i babbey. ²³ Niyaen, Maestro, ipakatandi mo bi ha nikami. Ta netoldu mo a makabiyag manon i tolay a natay, kon na kan. Nu tahod i kinagi mo, heya dod i kabanga na babbey nokkan, nu magbiyag manon hidi, ta nagkabanga dan idagende a pitu ha nikuna?” kon na Saduseyo a hidi.

²⁴ Ket tinabbeg ni Jesus, “Ide i gipu na a maliwaliwat i nakam moy. Ta awan moy katandiyan i Libro na Dios, ket awan moy katandi i pinnakabalin na Dios. ²⁵ Ta nokkan, nu magbiyag manon i natay a hidi, awan hidi mangabanga. Makabiyag hidi ha Dios ha magnanayon, a kona ha anghel a hidi a awan di masapul a mangabanga.

²⁶ “Niyaen,” intulos ni Jesus, “ha nikam a Saduseyo, apay a nakaman moy a awan magbiyag manon i tolay? Nagpatahod dan ni Moyses a magbiyag manon i totolay. Ket nanakaman moy mina i surat na a megipu ha ni Abraham, ken ni Isak, ken ni Jakob. Ta idi nagpaenta i Dios ha kayo a maggangat, kinagi na ha ni Moyses, ‘Hikan i deyawan ni Abraham, ni Isak, ken ni Jakob,’ kon na Dios. ²⁷ Ket gipu ha ide, makatandiyan tam a magbiyag manon hidi. Ta magdeydeyaw pala hidi, maski nu natay dan. Ket awan ha magdeyaw ha Dios nu awan a makabiyag. Isu, madi i nakam moy.”

²⁸ Ket idi kinagi ni Jesus ito ha Saduseyo a hidi, atoy bila i esa a maestro na Linteg a nangaamata ha pinakitabbegan di. Ket naenta na a mappiya i tabbeg ni Jesus. Isu, sinalodsod na, “Any a kanginaan a linteg ha Libro na Dios?” ²⁹ Ket kinagi ni Jesus, “Ide i kanginaan a linteg, a ‘Temanan moy, hikam a totolay na Israel. I Apo tam a

Dios, hikuna la i Dios, a awan ha sabali. ³⁰ Ket masapul moy a ayatan i Apo moy a Dios ha ngamin a pigsa moy, ngamin a biyag moy, ngamin a nakam moy, ngamin a puso moy, ken ngamin a paggimet moy.’ Ide i kanginaan a linteg.” ³¹ Intulos ni Jesus, “Ide paman i nekaduwa a linteg, a ‘Masapul moy a ayatan i agagum moy, ket kona ha pinagayat moy ha bukod moy a baggi,’ kon na linteg. Niyaen, awan ha linteg a mas mangina ngem ha dagento a duwa,” kon ni Jesus.

³² Ket kinagi na maestro na Linteg, “Tamos i kinagi mo, Maestro. Tahod a esesa la i Apo tam a Dios. Ket awan ha sabali a Dios, nu awan la i Apo tam a Dios. ³³ Tahod a ayatan tam mina i Dios ha ngamin a puso tam, ngamin a nakam tam, ken ngamin a pigsa tam. Ket tahod bila a ayatan tam mina i kakalan tam a tolay a kona ha pinagayat tam ha baggi tam. Ket mas mangina a tungpalan tam i duwa a linteg a ide, ngem ha ngamin a hayup a pangiwagah tam ha Dios, ken ngamin a sabali a pangidatton ha nikuna,” kon na maestro.

³⁴ Idi nasaneg ni Jesus a mappiya i tabbeg na maestro aye, kinagi na ha nikuna, “Mabikan ka dan a mepasakop ha Paghariyan na Dios.”

Idi kalpasan na ide, awan manon ha nakatured a magsalodsod ha ni Jesus. Ta mappiya i ngamin a tabbeg na.

I Salodsod megipu ha Cristu

³⁵ Idi tinumulos ni Jesus a magitoldu ha Templo, kinagi na, “Apay a metoldu na mamaestro na Linteg a ni Hari Dabid i minappo na Cristu? ³⁶ Ta idi nagturayan na hikuna na Espiritu na Dios, nesurat ni Dabid ha Libro na Kansiyon, a

‘Kinagi na Apo Dios ha Hapo ko, “Magetnod ka ha henan ko, a maghari kita hanggan pagparentumengan

ko i kasenti mo a hidi ha saguppang mo,” kon na Dios.’

³⁷ Isu, insurat ni Dabid i Happo na i Cristu a tahokan na totolay ha kasaguppangan. Ket pinanagenan ni Dabid ha Cristu i ‘Happo’ na. Isu, mabalin dod nu minappo bila ni Dabid na Cristu?” Ito i insalodsod ni Jesus ha maestro a hidi. Ket siraragsak i totolay a magteman ha pagitoldu ni Jesus.

³⁸ Idi nagitoldu ni Jesus, kinagi na, “Magingat kam ha dagende a mamaestro na Linteg. Ta kayat di a magtennon ha mangina a badu, penu maenta na tolay a matangkay hidi. Ket kayat di i inaamakan a salpak ha sentro. ³⁹ Ket kayat di a umetnod ha pagetnodan na matangkay ha piyesta ken ha kapilya. ⁴⁰ Ngem agewan di i kukuwa na nabilu a hidi, sa hidi, magkararag ha maalay, penu kagin na tolay a mappiya hidi. Isu, hidi man i parusaan na Dios ha mas marigat nokkan.” Ito i iniwad ni Jesus ha tolay a hidi.

Iyatad na Bilu i Ngamin a Pagbiyag Na

⁴¹ Niyaen, atoy pala ni Jesus ha Templo. Ket inumetnod hikuna ha bikan na kahon a pagatdinan ha korinat. Ket inaamatan na i kakpalan a tolay a nangiyatad ha korinat di. Ket atoy bila i makpal a mabaknang a nangiyatad ha makpal a korinat. ⁴² Ket binumikan bila i esa a bilu a babbey a napobre, ket nangiyatad ha duwa la a sentimos. ⁴³ Ket pinabikan ni Jesus i tolduwan na a hidi. “Ipeta ko ha nikam,” kon na, “ha nakam na Dios, nangiyatad ide a bilu ha mas makpal ngem ha ngamin a nangiyatad a hidi. ⁴⁴ Ta inyatad di i sobra na baknang di. Ngem maski nu napobre i bilu aye, inyatad na i ngamin a korinat na, i ngamin a pagbiyag na.”

13

Iwadan ni Jesus a Dumemat Nokkan i Tiyempo na Pakarigatan

¹ Idi linumapos di Jesus ha Templo, kinagi na esa a tolduwan na, “Entan mo, Maestro, ta dadakkal a pogedu ha padding na Templo aye, ket inaamakan i napatakng aye.” ² Ket kinagi ni Jesus, “Oni ah. Entan moy i ngamin a dagende. Ta dumemat nokkan i tiyempo a marakrak hidi ngamin. Marakrak nokkan i kada esa a bitu-bitu ha padding aye. Ket matakng hidi ngamin,” kon ni Jesus.

³ Idi linumapos hidi ha Jerusalem, inumangay di Jesus ha parabin a Olibo. Ket nagetnod hidi ha dibelew na Templo. Sa, binumikan ha nikuna ni Pedro, ni Santiyago, ni Juan ken ni Andres. Ket sinalodsod di a sililimed, ⁴ “Ipet a mo bi, Maestro, hangan dumemat i kinagi mo? Anya wade i tiplad, penu makatandiy an mi a dumemat iday a tiyempo a matungpal i kinagi mo?”

⁵ Ket kinagi ni Jesus, “Magingat kam. Awan moy ipalobus a atoy i mangallilaw ha nikam. ⁶ Ta atoy nokkan i makpal a umangay, ket magkagi a hidi man i Cristu a pinaangay na Dios penu maghari. Ket makpal i allilawan di nokkan. ⁷ Ket maski nu mabaheta moy megipu ha gubat ken riribuk, awan kam mina magburibur. Ta masapul a magimet idagento ha palungo. Ngem maski nu kona hito, awan pala ha tiplad na tiyempo a pakobos na totolay ha lutak. ⁸ Ta maggubat pala i makpal a bayan. Ket atoy bila i makpal a ginggined a dakkal, ken makpal a alap, ken saket ha maski nu hadya a lugar. Ngem maski nu kona hito, pangrugiy an la ide na tiyempo a pagrigrigat, ket kona ha paggasokan na babbey a magenak.

⁹ “Pati hikam,” intulos ni Jesus. “Magingat kam. Ta ipadakap na kam na totolay, a iyangay di kam ha gobyerno. Ket sabbadan di kam ha kapilya di. Ket isaguppang

di kam ha gobernador a hidi, ken ha hari a hidi, gipu ha panahod moy ha nikan. Iday i gundaway moy a magpatahod megipu ha nikan. ¹⁰ Ta masapul a mebaheta ide a Mappiya a Baheta ha ngamin a tolay ha lutak. Sa, atoy dan i tiyempo a pakobos na totolay ha lutak.

¹¹ “Isu, nokkan, nu dakapan di kam ken idarum di kam, awan kam mina magburibur nu anya mina i tabbeg moy. Ta Apo Dios i makatandi ha iday. Basta ipeta moy la i maski nu anya a ipanakam na ha nikam. Ta bakkan a hikam i magkagi, nu awan i Espiritu na Dios i magpakagi ha nikam.

¹² “Ngem katandian moy mina a atoy i kappal a magpapatay. Maski atoy i kappal a patakka a magpapatay ha kakabsat di. Onu maski ha hama a hidi, mangidarum hidi ha annak di a papatayan di. Ket kona bila hito i gimetan na annak ha daddakkal di. Ta kona hito i madukas a tiyempo nokkan. ¹³ Ket sentiyan na kam na kakpalan a tolay gipu ha panahod moy ha nikan. Ngem mesalakan nokkan i maski nu heya a makatured hanggan ha panungpalan.”

¹⁴ Ket intulos ni Jesus, “Dumemat nokkan i oras, ket maenta moy ha Templo i pagsenti ha Dios. (Masapul a malaing unay i magbasa ha ide, penu makatandian na mina.) Ket nokkan, nu napatakng hikuna ha lugar a awan ha kalentigan na a tumakng, kumamang mina ha amugod i ngamin a maggipu ha Judeya. ¹⁵ Masapul a dagus a bumuyot i maski nu heya. Nu hen hidi ha lapos na bilay, awan mina hidi sumadap penu mangalap ha aruwatan di. ¹⁶ Ket nu hen hidi ha talon, awan mina hidi sumoli penu mangalap ha badu di. ¹⁷ Kakakagbi i mabuktet a hidi ken magpasuso a hidi ha tiyempo hito. ¹⁸ Ikarkarag moy ha Dios a awan ito magimet ha tiyempo na ahided. ¹⁹ Gipu ta ha ide a tiyempo, atoy i rigrigat a awan pala a napadas na totolay, maski idi pinakaparsuwa

na ide a lutak, hanggan ha yenan. Ket awan mapinduwa idagende a rigrigat, hanggan awan ha kahad. ²⁰ Ngem maski nu kona hito i rigrigat, nebital na Dios i dagop a pamalak na rigrigat aye. Ta nu awan na paballikan i tiyempo hito, awan ha totolay a mesalakan. Ngem gipu ha totolay a pinili na, a inbukod na, paballikan na nokkan ide a tiyempo a pagrigrigat.”

²¹ Ket ha tiyempo hito, “Awan moy mina tahodan, nu mepeta ha nikam, a ‘Entan moy ihe! Ta atoy dan ihe i Cristu!’ onu ipeta di, ‘Entan moy ihay. Atoy ihay i Cristu!’ konan di. Madi iday, ket awan moy iday tahodan. ²² Ta atoy nokkan i mangallilaw a hidi a magkagi a hidi kan i Cristu a maghari mina, onu hidi kan i mahagpugto a nagipu ha Dios. Ket magipaenta hidi ha kaddat di ken makpal a pagpasabbew, penu allilawan di mina i totolay na Dios a inbukod na. Ngem awan ito a mabalin ha nidi. ²³ Ngem ha nikam, magingat kam! Inpakatandi ko dan i ngamin a dagende, penu makasagana kam ha palungo a magimet idagento a rigrigat.”

I Pagsoli ni Jesus Nokkan

²⁴ “Ket nokkan, nu kobosan na tiyempo a pagrigrigat, dumiham i silaw na sengggit, ket awan magdisyag i bulan. ²⁵ Ket matakneg i pusiyan a hidi. Ket mapasina i sengggit ha paglakadan na. Ket kona bila hito ha bulan. ²⁶ Sana, maenta na ngamin a tolay i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay, a bumugsokak ha ulap. Ket maenta di i kainamakan ko, ken kinapigsa ko. ²⁷ Sako, paangayan i anghel a hidi ha ngamin a paset na lutak, a mangpuhon hidi ha ngamin a sakop ko a tolay a pinili na Dios a ibukod na.”

I Pangarigan na a megipu ha Kayo a Igos

²⁸ Ket intulos ni Jesus, a kinagi na, “Nanakaman moy i kayo a igos. Ta nu magbudak i tingitingi na, katandiyang

moy a dandani dan a kasinag. ²⁹ Ket kona bila hito ha dagenday a magimet nokkan. Nu maenta moy idagenday a nepugto ko, makatandiyan moy a dandani dan i tiyempo na pagsoli ko. ³⁰ Magsiguradowak ha nikam, a makatulos pala ide a kalase na totolay, hanggan matungpal idagento. Sa, awan dan hidi, ta matay hidi ngamin. ³¹ Ket maski nu maawan bila i ngamin a langit ken ngamin a lutak nokkan, ipeta ko ha nikam a makatulos pala i kakkagi ko. Ta awan a mabalin a maawan i kagi ko,” kon ni Jesus.

Awan ha Makatandi ha Pamalak a Pagsoli ni Jesus

³² Ket intulos na, “Awan ha makatandi nu hanggan a matongpal i nepugto ko he. Maski i anghel a hidi, a awan di katandiyan. Maski hikan a Annak na Dios, a awan ko bila katandi. I Hama ko la i makatandi ha iday. ³³ Isu, magingat kam, ket magsagana kam. Ta awan moy katandiyan nu hanggan i pagdemat na tiyempo aye.

³⁴ “I pangikalan na ito i esa a lallaki a maglakad ha madiyo a lugar. Ket ha pagpakada na, italak na i bilay na ha tagabu na a hidi. Ket bonan na i kada esa ha tarabaho na. Ket bonan na bila i mahagdapon ha ruwangan, a tahokan di mina i pagsoli na, ket awan mina hidi kumakelap.

³⁵ “Isu, niyaen, kona bila hito, i ipeta ko ha nikam, a magsagana kam mina. Ta awan moy katandi nu hanggan i pagsoli na makinbilay aye. Baka magsoli ak ha kallap, o maski nu lubuk na kallap, onu parbangon, onu agsapa. ³⁶ Oni ay. Magsagana kam. Amangan nu bigu la a magsoli ak, ket madanon takam a kumakelap.

³⁷ “Isu, ibon ko ha nikam a kona ha ibon ko ha ngamin a totolay ko, a magsagana kam, a tahokan moy i pagsoli ko.”

14

Makipaguhon i Kasenti na nu Panyan di a Patayan ni Jesus

¹ Niyaen, duwa pala a pamalak, ket dumemat i tiyempo na piyesta, nu magkan hidi ha tinapay a awan ha lebadura na. Ket nanagenan ito ha Piyesta na Pinagtaleban na Anghel a Magpatay.

Niyaen, nakipagammong i matangkay a papadi ken maestro a hidi na Linteg, nu panyan di a padakapan ni Jesus ha nalimed, a papatay di mina hikuna. ² “Ngem awan ha yenan a piyesta,” kinagi di, “amangan nu magriribuk i kakpalan a tolay.”

I Nangbulak ha Bangbanglo ha Buntok ni Jesus

³ Ket atoy idi ni Jesus ha ili a Betaniya, ha bilay ni Simon a nakahusay ha kattal na. Idi nangan pala hidi, dinumemat i esa a babbey a nakaegkam ha esa a botelya. Ket naputat ito ha mangina a pagbangbanglo. Ket tinappeng na i tangad na botelya aye, penu mebulak i pagbanglo. Sana, inbulak ide a ngamin a pagbanglo ha buntok ni Jesus. ⁴ Ngem atoy hay i kappal a nakaingal. Ket nagkinagi hidi, “Apay a ginastuwan na babbey i bangbanglo?” ⁵ Nelako mina ito ha korinat. Ta balle na ito i makatawen a suweldo na tarabahador. Ket inyatad na mina ha napobre a hidi.” Kona he i pagulew di ha babbey aye.

⁶ Ngem kinagi ni Jesus, “Pabiyanan moy hikuna! Apay a ulewan moy? Mappiya unay i ginimet na ha nikan. ⁷ Ta kankanayon a atoy i napobre a hidi ha henan moy, ket madaggapan moy hidi ha maski nu anya a oras. Ngem bakkan ha nikan. Ta awan maalay i oras ko ha nikam. ⁸ Niyaen, ha ide a babbey, nagserbe dan hikuna ha nikan, ayun ha kabaelan na. Ket inbulak na i pagpuhet ha natay. Isu, nesagana na dan i baggi ko, gipu ta dandaniyak dan a

matay ken melabbang. ⁹ Ket tahod ide a ipeta ko ha nikam: Ha maski nu hadya ha ngamin a lutak a pagtolduwan di ha Mappiya a Baheta na Dios, mepakatandi bila i ginimet na babbey aye. Ket pagpanakam bi ito ha nikuna.”

Makitulag ni Judas a Liputan na ni Jesus

¹⁰ Kobosan na ito, inumangay ni Judas Iskaryote, i esa a lallaki ha esa pulo ket duwa a tolduwan ni Jesus. Inumangay hikuna ha matangkay a papadi, a makitulag a maglipot ha ni Jesus ha nidi. ¹¹ Ket naragsak hidi, idi nagteman hidi ha nikuna. Ket inkari di a atdinan di hikuna ha korinat. Isu, nangrugi ni Judas a magnakam, nu panyan na a liputan ni Jesus.

I Pangapon di Jesus ha Piyesta

¹² Dinumemat i nekaesa a pamalak na Piyesta. Ide i pamalak a partiyen di, ket iwagah di ha Dios i urbon a karnero. Ken magkan hidi ha malapis a tinapay, a awan ha lebadura na. Ket nagenan di ito ha “Pangapon na Pinagtaleban na Anghel a Magpatay.”

Ket sinalodsod na tolduwan a hidi ni Jesus, “Hadya i kayat mo a pangisaganaan mi ha Pangapon na Pinagtaleban?” ¹³ Ket pinaangay na i duwa a tolduwan na, a ipeta na, “Umangay kam ha ili. Ket magtagbu ha nikam i esa a lallaki a sinumagab. Umunod kam ha nikuna. ¹⁴ Ket ha maski nu anya a bilay a saddapan na, ipeta moy ha makinbilay a, ‘Pasalodsod ni Maestro nu hadya i paghenan mi, a magkan ha Pangapon na Pinagtaleban?’ kon moy. ¹⁵ Nu ipeta moy ito ha nikuna, ipaenta na ha nikam i dakkal a kuwarto ha ontok, a atoy i ngamin a aruwatan na para ha Pangapon tam. Ket hito i pangisaganaan moy ha Pangapon tam na Pinagtaleban,” kon ni Jesus.

¹⁶ Ket inumangay hidi a duwa, ket sinumadap hidi ha ili, ket naeriyokan di i ngamin a inpeta ni Jesus, a kona ha nepeta na. Ket nagsagana hidi ha Pangapon na Pinagtaleban na Anghel a Magpatay.

¹⁷ Idi kallap dan, dinumemat ni Jesus, a kaagum na i esa pulo ket duwa a tolduwan na. ¹⁸ Idi nangan pala hidi, kinagi ni Jesus, “Tahod ide a ipeta ko ha nikam, a atoy ha he ha agagum tam a makipagkan i mangliput nokkan ha nikan.” ¹⁹ Ket nagladingit i tolduwan na a hidi. Ket esesa a nagsalodsod hidi ha ni Jesus, “Sabali a hikan i konan mo, anya?” ²⁰ Ket kinagi ni Jesus, “Awan ha sabali, nu awan i esa ha nikam a esa pulo ket duwa, ket makisawsaw bila ha nikan ha tinapay ha digu aye. ²¹ Hikan i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ket masapul a matayak nokkan kona ha nesurat ha Libro na Dios. Ngem marigat unay i parusa ha mangliput ha nikan. Sayang agay ha nikuna. Mas mappiya nu awan mina hikuna neenak,” kon ni Jesus.

I Dilokod a Pangapon ni Jesus

²² Idi nangan pala hidi, nangalap ni Jesus ha tinapay. Ket nagyaman hikuna ha Dios. Ket pinilakpilak na i tinapay aye. Ket inyatad na ha nidi. Inpeta na, “Alapan moy ide a kanan moy. Ide i baggi ko.” ²³ Ket inalap na bila i baso na basi. Ket idi nagyaman hikuna ha Dios, ingiwat na ha nidi. Ket ininom di ngamin. ²⁴ Kinagi na, “I basi aye i digi ko a pangtongpal ha kari na Dios. Magabuyos i digi ko para ha makpal a tolai. ²⁵ Ket tahod ide a ipeta ko ha nikam, a awanak manon uminom ha basi na ubas, a kona he, hanggan iday a pamalak nu makipaginom kitam manon ha paghariyan na Dios.”

²⁶ Idi nagkansiyon hidi ha padeyaw di ha Dios, inuman-gay hidi ha amugod a Olibo.

Pugtowan ni Jesus a Tumalekkod ni Pedro

²⁷ Kinagi ni Jesus ha nidi, “Buyotanak moy nokkan. Hikam ngamin. Ta kona ha ide i nesurat ha Libro na Dios, a ‘Patayan ko i mahagdapon ha karnero,’ kon na Dios, ‘ket mawarawara i karnero na a hidi,’ kon na. ²⁸ Ngem nokkan nu magbiyagak manon,” intulos ni Jesus, “magpalungo ak ha nikam a umangay ha Galileya. Ket urayan takam ihay.”

²⁹ Niyaen, kinagi ni Pedro, “Maski nu buyotan naka na ngamin a agagum ko, awanak sumina ha nikaw.” ³⁰ Ngem kinagi ni Jesus, “Tahod ide a ipeta ko ha nikaw: ha yenan a kallap, ha palungo na mekaduwa a pinagtaraok na kawitan, ket namintallu dan a inlibak mo ak.” ³¹ Ngem tinabbeg ni Pedro ha napigsa, “Maski nu matayak gipu ha nikaw, pulos, a awan taka ilibak.” Ket kona bila hito i kinagi na ngamin a tolduwan ni Jesus.

Magkararag ni Jesus ha Getsemani

³² Niyaen, inumangay di Jesus ha esa a lugar a manage-nan ha Getsemani. Ket kinagi ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “Magetnod kam ha he, a maguray. Umangayak pala iho a magkararag.” ³³ Ket inkuyog na di Pedro, Santiyago ken Juan.

Niyaen, madaggi unay i nakam ni Jesus. Ket nagriribuk i nakam na, gipu ha dandani a magimet ha nikuna. ³⁴ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Matayak dan gipu ha nakaro a ladinget ko. Magwarak kam pala ihe a magpuyat kam.”

³⁵ Inumadiyo ha ballik ni Jesus, sa, hinumakab ha lutak. Ket inkararag na a nu mabalin mina, ket mesalakan hikuna ha katay na. ³⁶ “Hama ko,” kinagi na, “magimet mo i maski nu anya. Isu, awanak mo bi adiyowan ha magnanayon ha katay ko. Ngem maski nu kona hito a mahukomanak, bakkan mina a pagayatan ko i gimetan mo, nu awan i pagayatan mo. Ket usegan ko dod i kayat mo,” kon ni Jesus.

³⁷ Idi nagsoli ni Jesus, nadanon na a kumakelap idagenday a tallu a tolduwan na. Ket kinagi na ha ni Pedro, “Simon, nakakillap ka dan? Awan ka dod makapagpuyat a maski esa a oras, ket magagum ha nikan?” ³⁸ Magpuyat ken magkararag kam, penu awan kam magliwat nu masolisog na kam ni Satanas. Katandiyen ko a kayat na nakam moy a maggimet ha mappiya, ngem malupoy malla i baggi moy.”

³⁹ Ket inumangay manon ni Jesus a magkararag. Ket inpenduwa na i inaged na ha Dios. ⁴⁰ Sa, nagsoli manon ha henan na tolduwan na a hidi, ket nadanon na hidi a kinumillap, ta nakakellap hidi unay. Ket awan hidi ha kagi ha nikuna, ta masaniki hidi. ⁴¹ Ket napentallu a inumangay hikuna a magkararag. Idi kasoli na, kinagi na ha nidi, “Anya, kumilap kam pala? Kuston ito. Dinumemat dan i oras! Megiwatak dan ha madukas a hidi. ⁴² Umikat kamon. Entamon. Atoy dan i mangliput ha nikan.”

I Pagdakap Di ha ni Jesus

⁴³ Idi nagkagi pala ni Jesus, dinumemat ni Judas. Hikuna i esa ha dagenday esa pulo ket duwa a nakiagum ha ni Jesus. Ket atoy bila ha ni Judas i makpal a nagtagisondang ken nagtagigahoti. Naggipu hidi ha matangkay a papadi, ken mamaestro na linteg, ken panglakayan a hidi na Judyo. ⁴⁴ Niyaen, idi palungo ha pagdemat di ha henan di Jesus, inpeta ni Judas ha agagum na, “Ammosan ko nokkan i lallaki a eriyokan moy. Hikuna i dakapan moy, a iyangay moy ha happo moy. Ket ingatan moy mina a daponan moy hikuna perpermi.”

⁴⁵ Niyaen, idi pagdemat di Judas, binumikan hikuna a dagus ha ni Jesus, ket kinagi na, “Maestro!” Sana, inammosan. ⁴⁶ Ket dinakap di ni Jesus, a inegkam di perpermi. ⁴⁷ Ngem ha agagum ni Jesus, atoy i esa a

nagsakrot ha sondang na. Ket kinatol na i tagabu na katangkayan a padi. Ket nesina na i kanawan a talinga na.

⁴⁸ Kinagi ni Jesus ha nidi, “Mahagtakawak dod? Apay a usaran moy i sondang ken gahote a pangdakap moy ha nikan? ⁴⁹ Nikuna kadapamalak, nangitolduwak ha saguppang moy ha Templo. Ket awanak moy dinakap. Ngem niyaen, mapalobusan kam, penu matungpal i nesurat na minahagpugto ha Libro na Dios.” ⁵⁰ Idi kinagi na iday ni Jesus, binuyotan na hikuna na ngamin a agagum na.

⁵¹ Niyaen, ha pinangiyangay di ni Jesus ha ili, atoy i esa a lallaki a inumunod ha nidi. Nakakagay la hikuna ha ulas. Ket dinakap di. ⁵² Ngem nakalapsut hikuna ha ulas na, ket binumuyot hikuna a naubi.

Ni Jesus ha Saguppang na Katangkayan a Padi

⁵³ Niyaen, intugan di ni Jesus ha bilay na katangkayan a padi. Ket atoy bila hay i ngamin a matangkay a padi, ken panglakayan na Judyo, ken maestro a hidi na linteg, a pinumisan dan hidi. ⁵⁴ Tinumagubet dan ni Pedro, ngem awan hikuna binumikan. Ket tinumulos, a sinumadap hikuna ha paraangan na bilay na Katangkayan a Padi. Ket inumetnod hikuna a nakipagendu ha guwardya a hidi.

⁵⁵ Ha iday a oras, ha Katangkayan a Padi ken ngamin a agagum na, mageriyok hidi ha sistigu a mangpaliwat mina ha ni Jesus. Ta kayat di a mapapatay. Ngem awan ha sistigu a naeriyokan di. ⁵⁶ Ta maski nu makpal i nangpaliwat ha ni Jesus, awan a nagtutunos i kinagi di, ta silisileng la i inpeta di.

⁵⁷ Sa, atoy bila i kappal a tinumaknag a mangpaliwat. Ket nagsileng bila hidi. Kinagi di, ⁵⁸ “Nateman mi ide a kinagi na, a ‘Rakrakan ko nokkan ide a Templo a pinatakna na totolay. Ket ha tallu a pamalak, patakna ko i sabali a awan a ginimet na tolay,’ kon na idi.” Ide i inpaliwat di

ha ni Jesus. ⁵⁹ Ngem maski nu kona hito i kakkagi di, awan a nagtutunos i pinagpaliwat di ha ni Jesus.

⁶⁰ Niyaen, tinumaknag i Katangkayan a Padi ha sagup-pang di. Ket sinalodsod na ha ni Jesus, “Madiyan mo dod a magtabbeg? Anya ipeta mo megipu ha ngamin a pagpaliwat di ha nikaw?” ⁶¹ Ngem nagulimek la ni Jesus, a awan hikuna nagkagi. Ket sinalodsod na manon na Katangkayan a Padi, “Anya ipeta mo? Hikaw i Cristu a Annak na Dios a pinaangay na penu maghari?” ⁶² Ket kinagi ni Jesus, “Oni. Hikan dan. Ket nokkan, metanak moy a magetnod ha henan na Dios a maghari. Ket metan moy bila i pagsoli ko ha ulap, penu maghukom ha totolay.”

⁶³ Idi nateman na ito na Katangkayan a Padi, pinisad na i kagay na. Ket kinagi na, “Awan tam masapul i sistigu a hidi. ⁶⁴ Nateman tam i kakkagi na a agindidios. Ta nateman tam i kinagi na, a hikuna i Annak na Dios. Isu, niyaen, anya i nakaman moy?” kon na Katangkayan a Padi. Ket ninakam di ngamin a mapapatay ni Jesus. ⁶⁵ Sa, atoy i kappal a nagloktab ha nikuna. Ket binadbad di i mata na. Sadi, dinanogdanog hikuna, a kinagi di, “Pugtuwan mo nu heya i nangdanog ha nikaw,” kon di.

Kalpasan na, inalap na guardiya a hidi, a dinanog di bila ni Jesus.

Ilibak ni Pedro ni Jesus

⁶⁶ Idi nagetnod pala ni Pedro ha paraangan na bilay, binumikan i esa a babbey a tagabu na Katangkayan a Padi.

⁶⁷ Ket naenta na ni Pedro a magendu. Sana, inaamatan hikuna. Ket kinagi na, “Nagagum ka bila ha ide a taga-Nasaret, a ni Jesus!” ⁶⁸ Ngem inlibak ni Pedro, a kinagi na, “Bakkan a hikan! Awan ko makatandiyen i kagiyan mo.” Ket linumapos ni Pedro a nagturong ha ruwangan. Ket nagtaraok i kawitan.

⁶⁹ Sa na, naenta manon hikuna na babbey aye. Ket kinagi na manon ha totolay a atoy hay, “Hikuna i agum di Jesus!” ⁷⁰ Ngem naglibak manon ni Pedro.

Sa, idi awan ha maalay, ket kinagi na totolay a atoy hay, “Sigurado a hikaw i esa a nagagum ha di Jesus, ta taga-Galileya i kakkagi mo,” kon di. ⁷¹ Ngem kinagi ni Pedro, “Parusaan na ak na Dios nu magsilengak! Tahod a awan ko katandi iday a lallaki a kakagiyan moy!” ⁷² Ket dagus a nagtaraok manon i kawitan. Ket nanakam ni Pedro i kinagi ni Jesus, “Ha palungo na mekaduwa a pinagtaraok na kawitan, ilibak mo ak ha mamintallu.” Idi nanakam ito ni Pedro, minagsaket unay i nakam na, a nagsangisanget.

15

Ni Jesus ha Saguppang ni Pilato

¹ Niyaen, idi agsapa, nakipagpisan manon i kapkapitan na padi, ken panglakayan, ken mamaestro na Linteg, ken ngamin a kamkameng na Sanhedrin. Ket tinulag di nu anya i gimetan di.

Ket kinawaran di ni Jesus. Sadi, intugan hikuna ha ni Gubernur Pilato. ² Sinalodsod ni Pilato ha ni Jesus, “Hikaw dod i hari na Judyo a hidi?” Ket intabbeg ni Jesus, “Tahod i kinagi mo.” ³ Ket makpal i inpaliwat na matangkay a padi a hidi ha ni Jesus. ⁴ Ket sinalodsod manon ni Pilato, “Anya? Awan ka ha tabbeg? Teman mo i makpal a ipaliwat di ha nikaw!” ⁵ Ngem awan la a tinumabbeg ni Jesus. Ket nalaktat ni Pilato a awan na inkalentigan ni Jesus i baggi na.

Piliyan di a Mapapatay ni Jesus

⁶ Niyaen, atoy i ugali ni Pilato, a magpalakad hikuna ha esa a balud ha kada tawen, ha Piyesta na Pinagtaleban na Anghel a Magpatay. Ket palobusan ni Pilato i totolay

a hidi a magpili nu heya i palakadan na. ⁷ Ket atoy i esa a balud, a ni Barrabas i nagen na. Kaagum hikuna na nakabuno a hidi, idi nagriribuk hidi ha gobyerno. Ket nakabuno hikuna, idi pinagriribuk di.

⁸ Niyaen, dinumulog i makpal a tolay ha ni Pilato. Ket inaged di a palakadan na i esa a balud. ⁹ Ket sinalodsod ni Pilato, “Kayat moy a palakadan ko i hari na Judyo?” ¹⁰ Kinagi na ito ni Pilato gipu ta katandiyen na a sumeni i kapkapitan na padi ha ni Jesus. Ket iday i gipu na a inpabalud di hikuna. ¹¹ Ngem dinurogan na dagende a padi i tolay a hidi, penu agedan di ha ni Pilato a palakadan na ni Barrabas, ket awan man ni Jesus. ¹² Ket sinalodsod manon ni Pilato, “Anya dod i gimetan ko ha ide a nagenan moy a Hari na Judyo?” ¹³ Ket inrangsit di, “Pelansa mo hikuna ha kudos!” ¹⁴ Ket kinagi ni Pilato, “Apay? Anya i liwat na?” Ngem inpigsa di i rangsit di, “Pelansa mo hikuna ha kudos!”

¹⁵ Isu, gipu ta kayat ni Pilato a pagustowan i tolay a hidi, pinalakad na ni Barrabas. Ket pinasabbad na ni Jesus. Sana, inbon ha sundalu a hidi a ilansa di ha kudos.

Lokowan na Sundalu a hidi ni Jesus

¹⁶ Insadap na sundalu a hidi ni Jesus ha panghukoman, ha disalad na bilay na Gobernador. Ket inayagan di i ngamin a agagum di. ¹⁷ Sadi, kinagayan ni Jesus ha madideg a lupot. Ket naggimet hidi ha korona a seset, ket indatton di ha buntok na. ¹⁸ Sa hidi, nagindedeyaw a nangsapak ha ni Jesus, ha “Madeydeyaw i Hari na Judyo!” kon di. ¹⁹ Ket pinakol di i buntok na ha tikkal. Ket linoktaban di hikuna. Ket nagparentumeng hidi ha saguppang na a nagnngidi-ngiditan di hikuna. ²⁰ Idi nobosan di a nagulew-ulewan, inadya di i madideg a kagay na, ket intennon di i bukod na a tennon. Sadi, inlapos hikuna, penu ilansa di ha kudos.

Melansa ni Jesus ha Kudos

²¹ Idi paglakad di, natagbu di i esa a lallaki a sumasad-dap ha ili. Taga-Sirene hikuna. Ni Simon i nagen na. Hikuna i hama ni Alehandro ken ni Rupus. Idi netan di hikuna, pinilit na sundalu a hidi a mangbaklay ni Simon ha kudos ni Jesus.

²² Ket inyangay di ni Jesus ha lugar a nagenan di a “Golgota”. Kayat na a kagiyan, “Henan na Karbot.” ²³ Idi kaddemat di hito, inatdinan di ni Jesus ha arak a nalaokan ha mirra, a kalase na agas a pangpaadya ha saket. Ngem minadiyan ito ni Jesus. ²⁴ Sadi, inlansa ni Jesus ha kudos. Kobosan na, binunong di i tennon na, a nagbibinunotan di nu anya i maalap na kada esa.

²⁵ Inlansa di ni Jesus idi alas nuwebe na maledum. ²⁶ Ket atoy i surat ha kudos a pangpaliwatan di ha nikuna. Ket nesurat, “I HARI NA JUDYO.”

²⁷ Ket atoy bila i duwa a mahagtakaw a inlansa di ha ide a lugar. Inlansa di i esa ha makannawan ni Jesus, ket i sabali ha makannigid na. ²⁸ [Ket gipu ta kona hito, natungpal i nesurat ha Libro na Dios, a “Nebilang i Cristu ha madukas a hidi.”]

²⁹ Ket atoy ihay i makpal a tinumataleb ha kudos na. Ket winingwingiingan di ken nagulewan, a kinagi di, a “Nay kan! Kinagi mo a rakrakan mo i Templo, sa mo, pataknagan manon ha tallu a pamalak! ³⁰ Nay ka dan! Isalakan mo dod i baggi mo, ket umogsad ka ha kudos aye!”

³¹ Ket kona bila hito ha pinagulew na kapkapitan na padi a hidi, ken mamaestro na linteg. Nagkinagi hidi, a “Insalakan na kan i makpal a tolai, ngem niyaen, awan na mesalakan i baggi na,” kon di. ³² “Nu tahod a hikuna i Cristu a Hari na Judyo, umogsad mina hikuna, penu maenta tam ken tahodan tam hikuna,” konan di. Ket kona

bila hito, maski ha nidi a duwa a kasabay na a nelansa, a inulew di bila ni Jesus.

Matay ni Jesus

³³ Idi lubuk na pamalak, nagdiham i ngamin a lutak hanggan alas tres. ³⁴ Idi alas tres dan, inrangsit ni Jesus, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” a kayat na a kagiyan, “Dios ko, Dios ko, apay a pinabiyanak mo?”

³⁵ Nateman na ito na kappal a nakataknag hay, ket inulew di, a kinagi di, “Ayagan na i minahagpugto a ni Elias!” ³⁶ Ket nagbuyot i esa a nangalap ha hamet, ket insawsaw na ito ha makkak a arak. Sana, indatton ha ontok na kayo, ket inpasapsap na ha ni Jesus. Kinagi na, “Entan tam nu umangay ni Elias a mangiogsad ha nikuna ha kudos!”

³⁷ Niyaen, inrangsit manon ni Jesus ha napigsa. Kobosan na, linumakad i angas na. ³⁸ Ket bigu la a napisad i nabigal a kurtina ha Templo. Ito i pangsallen ha totolay ha iday a kuwarto a nadosan, ha disalad na Templo. Ket napisad ito a naggudwa, naggipu ha ontok hanggan ha sidung.

³⁹ Ha saguppang na kudos, atoy i kapitan na sunsundalu a nagtataknag hay. Idi naenta na nu panyan a minatay ni Jesus, kinagi na, “Tahod a Annak na Dios ide a lallaki.”

⁴⁰ Ket atoy bila ihay i kappal a babbey a nagtataknag ha madiyo ballik. Ket nangaamata hidi ha ngamin a nagimet ihay. Atoy ha nidi di Maria Magdalena, Salome, ken Maria a hena di Jose ken Santiyago. ⁴¹ Idagende a babbey i inumuseg ha ni Jesus idi naghan hikuna ha Galileya, ket nagserserbe hidi ha nikuna. Ket atoy bila hay i makpal a sabali a babbey a inumuseg ha ni Jesus ha Jerusalem.

Ilabbang di ni Jesus

⁴² Niyaen, dandani dan a kallap. Ket Biyernes iday a pamalak a pagdespiras di ha Sabado. Ket maneg, kon na kan, nu magtarabaho i Judyo a hidi ha Sabado. ⁴³ Isu, inumangay ni Jose a taga-Arimateya. Hikuna i esa a madedeyaw a sakop na Sanhedrin. Ket tahotahokan na i pagdemat na paghariyan na Dios. Ket niyaen, pinatured na i baggi na a umangay ha ni Pilato, a magaged ha bangkay ni Jesus. Ta dandani dan a kallap. ⁴⁴ Idi nabaheta ni Pilato a natay dan ni Jesus, nalaktat hikuna. Ket inayagan na i kapitan na sunsundalu, ket sinalodsod na nu tahod a natay ni Jesus. ⁴⁵ Idi inbaheta na kapitan a tahod a natay ni Jesus, inpalobus ni Pilato a alapan di Jose i bangkay ni Jesus.

⁴⁶ Inpeyogsad di Jose i bangkay ha kudos. Ket binadbad di ha maponset a hamet a kaggatang na. Ket intagmak di ito ha labbang a nakotkotan ha dilenas. Kobosan na, indatton di i dakkal a pogedu a pangkallab di ha labbang. ⁴⁷ Nangaamata di Maria Magdalena ken Maria a hena ni Jose. Ket naenta di i nakelabbangan ni Jesus.

16

Magbiyag Manon ni Jesus

¹ Idi nobos i Sabado a pagemmangan di, inumangay di Maria Magdalena, Salome ken Maria a hena ni Santiyago. Ket ginatang di i bangbanglo a pagpuhet di mina ha bangkay ni Jesus. ² Ket idi maledum na Dominggo, idi humangkat i senggut, inumangay hidi ha labbang ni Jesus. ³⁻⁴ Ha paglakad di, nagsinalodsod hidi nu heya i mangadya ha pogedu a nekalab ha labbang. Ta madaggi unay iday a pogedu. Ngem idi kaddemat di, naenta di a naadya dan iday a pogedu. ⁵ Isu a sinumadap hidi ha labbang. Ket atoy i naenta di a esa a lallaki. Nagetnod hikuna ha

makannawan. Ket pasig la maponset i tennon na. Ket nalaktat idagende a babbey.

⁶ Ngem kinagi na, “Awan kam manteng. Katandi ko dan a eriyokan moy ni Jesus a taga-Nasaret, a nelansa ha kudos. Ngem awan dan hikuna ihe, ta minagbiyag manon! Entan moy ihe a nangitagmakan di ha bangkay na. ⁷ Niyaen, umangay kam, a ibaheta moy ha tolduwan na a hidi, nangruna ha ni Pedro: ket ‘Magpalungo kan ni Jesus ha nikam ha Galileya. Ket metan moy hikuna ha hay, a kona ha inpeta na ha nikam idi,’ kon moy a.”

⁸ Ket dagus a linumapos idagende a babbey, a binumuyot hidi. Ta nanteng hidi. Ket nagyagyag i baggi di gipu ha laktat di. Awan di kaya i magkagi ha maski nu heya a natagbu di, ta nanteng hidi unay.

I Pinagpaenta ni Jesus ha Tolduwan na a Hidi

⁹ Niyaen, kona ha ide i pinagpaenta ni Jesus ha to-tolay. Idi minagbiyag manon ni Jesus, idi maledum na Dominggo, nagpaenta hikuna ha palungo ha ni Maria Magdalena. Hikuna i babbey a nangpalakadan na ha pitu a dimonyo. ¹⁰ Ket inumangay ni Maria ha toltolduwan ni Jesus, idi nagladingit ken nagsangisanget pala hidi. Ket inbaheta na ha nidi a naenta na ni Jesus. ¹¹ Ngem idi nateman di i kinagi na, a minagbiyag manon ni Jesus ken nagpaenta ha nikuna, awan di hikuna tinahod.

¹² Kobosan na ito, pinumenta manon ni Jesus ha duwa a tolduwan na, idi naglakad hidi ha lapos na ili. Ket sabali manon i itsura na. ¹³ Ket nagsoli idende a duwa, a inbaheta di ha agagum di, ngem awan di hidi tinahod.

¹⁴ Kobosan na ito, pinumenta ni Jesus ha dagenday a esapulo ket esa a tolduwan na, idi magkan pala hidi. Ket binahang na hidi gipu ha maigat a nakam di, a awan hidi nanahod ha nikuna. Ta awan hidi nanahod, maski idi

nebaheta ha nidi na dagenday a nakaenta ha ni Jesus, a minagbiyag manon. ¹⁵ Sana, inbon ha nidi, a “Umangay kam ha ngamin a paset na lutak aye, ket ibaheta moy ha ngamin a totolay ide a Mappiya a Baheta. ¹⁶ Ha maski nu heya a manahod ha nikan ken mabinyagan, mesalakan hikuna nokkan ha paghukom na Dios. Ngem ha maski nu heya a awan a manahod, hukoman na hikuna na Dios. ¹⁷ Ket meyatad ha manahod a hidi idagende a pinnakabalin, penu mepaenta di a nagpasakop dan hidi ha Dios. Gipu ha turay na nagen ko a igiwat ko ha nidi, makapalakad hidi ha didimonyo, ket makakagi hidi ha sabasabali a pagkakagi a awan na makatandiyon na totolay. ¹⁸ Ket maski nu magegkam hidi ha ulag, onu uminom hidi ha sabidong, awan hidi maanya. Ket itupu di i kamat di ha magsaket a hidi, ket humusay hidi.”

¹⁹ Kobosan na pinagkagi ni Jesus ha tolduwan na a hidi, pinaontok na hikuna na Dios ha langit, a magagum ha Dios a maghari.

²⁰ Ket inumangay i tolduwan na a hidi ha maski nu anya a lugar, a nagpakatandi hidi ha ide a Mappiya a Baheta. Ket dinaggapan na hidi ni Apo Jesus, a nagpatahod hikuna ha totolay a tahod i inbaheta di. Ta inatdinan na i tolduwan na a hidi ha pinnakabalin di a kona ha pagtiplad na a atoy hikuna ha nidi.

Agta, Dupaninan

Agta, Dupaninan: Agta, Dupaninan (New Testament)

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Agta, Dupaninan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 30 Mar 2022

6a8fb5a9-0632-5c94-80a2-f4736ccf3652